

**Arengukava
2016–2019**

**Eesti
Haigekassa**

Sisukord

Sissejuhatus	5
Haigekassa strateegilised eesmärgid 2019. aastani:	6
Eesti Haigekassa järgmised neli aastat – kindlustatud, partnerid ja tervishoiupoliitika ning organisatsioon	7
a) Kindlustatud – solidaarne ravikindlustus	7
1) Teadlik ja kaasatud kindlustatu – oskuslik oma tervise edendaja	7
2) Esmaklassiline klienditeenindus aitab kindlustatut	10
3) Ravikindlustuse ulatus – teenuste pakett ja rahalised hüvitised on tõenduspõhised ja tõhusad	11
4) Tervishoiuteenuste kättesaadavus tagab rahulolu	15
b) Haigekassa partnerid – teenuste strateegiline ostmine ja lepingud	18
1) EHK partnerid tagavad kindlustatutele vajaliku abi	19
2) Teenuste hinnakujunduse ja tasustamismeetodite arendamine	21
3) Lepingutega võetud kohustuste kontroll ja regulaarne tagasiside	23
c) Tervishoiusüsteemi edendamine – valikud ja võimalused	24
1) Kvaliteet kui olulisim prioriteet teenuse hindamisel	25
2) Infotehnoloogiline taristu aitab lahendada paljud probleemid	26
3) Tervishoiupoliitika jätkuv areng oluline ka haigekassale	27
4) Rahvusvahelisest koostööst võidavad kõik	28
d) Organisatsiooni jätkusuutlik arendamine	29
1) Haigekassa töötajad on kompetentsed ja arengule suunatud	29
2) Talitluspidevus ja vastavuse hindamine aitavad hoida turvatunnet	30
3) Haigekassa finantstugevus on eeldus ravikindlustuse jätkusuutlikkusele	32
4) Haigekassa töökorraldus aitab kaasa protsesside latusamale kulgemisele	33
Strategiakaart	35

Sissejuhatus

Eesti Haigekassa (edaspidi EHK, haigekassa) on Eesti Haigekassa seaduse alusel loodud ravikindlustust korraldav avalik-õiguslik juriidiline isik. Haigekassa tegevuse eesmärk on ravikindlustushüvitiste võimaldamine kindlustatud isikutele vastavalt ravikindlustuse seadusele ja teistele õigusaktidele ravikindlustuse eelarves ettenähtud vahendite piires.

Eesti ravikindlustussüsteem järgib rahvusvaheliselt aktsepteeritud põhieesmärke:

- (a) **rahvastiku võimalikult suur kaetus** ravikindlustussüsteemiga;
- (b) **ravikindlustuse võimalikult suur ulatus** e kui suur osa tervishoiuteenustest kuulub kindlustuse poolt kaetud teenustepaketti;
- (c) **ravikindlustuse sügavus** e kindlustatu optimaalne omaosalus kogu vajalikust ravikulust.

Eesti Haigekassa missioon on korraldada ravikindlustust selliselt, et tagatud on kindlustatute võrdne kohtlemine ja vajadustele vastavate kvaliteetsete kulutõhusate tervishoiuteenuste, meditsiiniseadmete, ravimite ning rahaliste hüvitiste õigeaegne kättesaadavus.

Hea ravikindlustuse eesmärk on elanikkonna kaitsmine vaesusrisiki eest haigestumise korral motiveerides ja võimestades samaaegselt kindlustatuid hoolitsema oma tervise eest. Tagada tuleb haiguse riskitegurite tuvastamine ja ennetamine, haigusseisundi varajane avastamine ja õigeaegne tõenduspõhine ravi, krooniliste haiguste ohjamine vältimaks tüsistusi. Oluline on säilitada patsiendile võimalikult hea elukvaliteet ka siis, mil ravivõimalused on eelkõige leevendavad. Ravikindlustuse arendamisel tuleb peatähelepanu pöörata ravikindlustuspaketi (sh ravimite ja meditsiiniseadmete) terviklikkusele ja kättesaadavusele, tervishoiuteenuste kvaliteedile. Haigekassa pöörab süvendatult tähelepanu rahvatervise valdkondadele, kus Eesti jääb OECD ja Euroopa Liidu keskmisest maha ja kaotatakse palju töö- ja eluaastaid. Ravikindlustuse valdkonda kuuluvad siinjuures eelkõige võimalused ennetada, varakult avastada ja tõhusalt ohjata südameveresoonkonna haigusi ja nende tüsistusi ning pahaloomulisi kasvajaid.

Eesti tervisesüsteemi arendamisel on tähtsustatud tõhusust eesmärgiga parandada rahvastiku tervisenäitajaid, arendada tervishoiusüsteemi kvaliteeti ning tagada ravikindlustuse vahendite optimaalne kasutamine ja seda Eesti elanikkonna keskmise eluea jõudsa kasvu tingimustes. Oluline on kindlustatu rahulolu ning Eesti Haigekassa tugev finantspositsioon.

Eesti Haigekassa koostab eesmärkide saavutamiseks ja missiooni täitmiseks nelja aasta arengukava, mida vaadatakse üle ja täiendatakse igal aastal. Arengukava seab haigekassale nelja aasta arengusuunad, lähtudes rahvusvahelistest juhenddokumentidest (sh AIM* kokkulepetest), riigi tervishoiupoliitikast, seadusandlusest, Rahvastiku Tervise Arengukavast 2009-2020 ja teistest tervishoiualastest strateegia- ning arengudokumentidest. Ravikindlustuse pakutavate võimaluste laienemise mõju elanikkonna tervisenäitajatele hinnatakse ka Rahvastiku tervise arengukava 2009-2020 tulemusaruande raames.

* AIM - International Association of Mutual Benefit Societies: AIM is the umbrella organisation of health mutuals and health insurance funds in Europe and in the world.

Haigekassa strateegilised eesmärgid 2019. aastani:

1. Ravikindlustushüvitiste kättesaadavuse tagamine kasutades ravikindlustusvahendeid otstarbekalt.
2. Tervishoiusüsteemis pakutavate tervishoiuteenuste kõrge kvaliteedi toetamine.
3. Inimeste terviseteadlikkuse kujundamine ja tervisekäitumise suunamine.
4. Esmaklassilist ravikindlustust pakkuva organisatsiooni arendamine.

Eesti Haigekassa järgmised neli aastat – kindlustatud, partnerid ja tervishoiupoliitika ning organisatsioon

Käesolev arengukava sätestab EHK strateegilised ja arengueesmärgid 2019. aastani, mis esitatakse järgnevas 4 vaates:

- (a) kindlustatud – solidaarne ravikindlustus;
- (b) haigekassa partnerid – teenuste strateegiline ostmine ja lepingud;
- (c) tervishoiusüsteemi edendamine – valikud ja võimalused;
- (d) organisatsiooni arendamine, et pakkuda parimal viisil kindlustatutele, partneritele ning ka tervishoiusüsteemile ravikindlustusega seotud teenuseid.

a) Kindlustatud – solidaarne ravikindlustus

Eesti Haigekassa tagab kõigile kindlustatutele solidaarselt erinevaid ravikindlustushüvitisi olles selleks koostööpartner ca 3000 teenusepakkujale üle Eesti. Suhtume oma kohustustesse suure vastutustundega ning soovime tagada, et ravikindlustusressursse kasutatakse teadvalt ja otstarbekalt ning hüvitiste pakett ja rahastamispõhimõtted lähtuks meie kindlustatute vajadustest.

Ravikindlustussüsteemi usaldusvääruse tagamiseks peavad tervishoiuteenused olema inimestele kättesaadavad, kvaliteetsed ja õigeaegsed. Tervishoiuteenuste kättesaadavuse parandamisel pöörame lähiaastatel olulist tähelepanu perearstiabi arendamisele ning eriarstiabi teenuste optimaalse kasutuse saavutamisele. Oluline on siinkohal e-teenuste järjepidev arendamine, patsientide vaba liikumise ning tervikliku patsiendikäsitluse jätkuv toetamine.

Mitterahaliste hüvitiste paketi täiendamisel ja rahaliste hüvitiste pakkumisel on meie prioriteediks tagada, et kõik haigekassa tervishoiuteenuste, soodusravimite ning meditsiiniseadmete loetellu kuuluvad haigekassa poolt hüvitatavad teenused, ravimid ja seadmed oleksid meditsiiniliselt tõendatult efektiivsed ning kulutõhusad. Pöörame rahastamisotsuste tegemisel tähelepanu põhimõtete selgusele ning protsessi läbipaistvusele. Vajalike tervishoiuteenuste jt hüvitiste saamisel on suur tähtsus inimeste teadlikkusel süsteemist ja selle võimalustest. Seetõttu pöörame olulist tähelepanu järjepidevale kindlustatute teadlikkuse tõstmisele ning osapoolte kaasamisele otsustusprotsessidesse. Tähtsal kohal on eeskujulik ja professionaalne klienditeenindus, mis annab kõigile meie partneritele ja klientidele kindlustunde haigekassa poole pöördumisel.

1) Teadlik ja kaasatud kindlustatu – oskuslik oma tervise edendaja

Haigekassa seisab hea selle eest, et meie kindlustatu kasutaks oma tervise nimel otstarbekalt tervisesüsteemi võimalusi. Nõustame ja teavitame oma kindlustatuid, et nad oleksid kursis haigekassa pakutavate ravikindlustushüvitistega ning teaksid, kuidas tervisesüsteem toimib.

Eeldame, et mida suurem on inimeste teadlikkus, seda kõrgem on nende turvatunne Eesti ravikindlustussüsteemis ning seda rohkem oskavad nad teha oma tervisega seotud õigeid otsuseid. Infot jagades saame kindlustatuid terviseseisundist tingitud finantsriskide eest kaitsta ning anda kaasa elanikkonna tervise paranemisele ja eluea pikenemisele.

Tegevusi kavandame lähtuvalt Rahvastiku Tervise Arengukavast 2009-2020, haigekassa strateegilistest eesmärkidest ning nii kindlustatutelt saadud tagasiside põhjal kui uuringute alusel. Tegevused on peamiselt fokuseeritud teadlikkuse ja kaasatuse kasvule kui ka hoiakute ning käitumise muutumisele. Haigekassa rahastatav tervise edendus, teenuste paketi arendamine ja kindlustatule suunatud teavituskampaaniad ning -tegevused on omavahel tihedalt seotud.

Tervise edendamine on protsess, mis võimaldab inimestel suurendada kontrolli oma tervise üle ning tugevdada seeläbi oma tervist. Oluline on kaasata erinevaid sektoreid, valdkondade esindajaid ja otsusetegijaid ning kindlasti ka siht- ja sidusgruppide liikmeid. Haigekassa toetab tervisedenduses ühe partnerina peamiselt tegevusi, mis suurendavad **elanike teadlikkust** tervishoiusüsteemi toimimisest ja töötame selle nimel, et tervishoiuteenuste tarbimisel oleks tagatud toetatud teadlikkus ja tõendus põhised valikud, mis **võimaldavad inimestel oma tervise eest vastutust võtta** ning seda soodsas suunas mõjutada. Rahvastiku tervise arengukavast lähtudes on haigekassa üks tervise edendamise ja teavituse eesmärke seotud tervisliku ja turvalise arengu tagamisega lastele. Seega panustame lähiaastatel tervise edenduse valdkonnas oluliselt laste ja noorte tervise edendamisse, muuhulgas on üheks oluliseks valdkonnaks ka hambahaiguste ennetamise ja laste hambaravi võimalustega seonduv.

Ennetustegevused aitavad ühelt poolt võimalikult vara avastada haigusi ja seega säilitada patsientide paremat elukvaliteeti, teisalt vähendada kalliste ravijuhtude teket. Haiguste ennetus hõlmab nii patsiendi tervisekäitumise suunamist teadlikkuse suurendamise kaudu kui mitmeid haigekassa ravikindlustuspaketti kuuluvaid tervishoiuteenuseid.

Patsientide teadlikkuse tõstmine oma terviseküsimuste osas on valdkond, kuhu targalt panustades vähendame edaspidiseid kulusi ravile. Tagame elanike järjepideva süstemaatilise informeerimine nende õigustest ja võimalustest tervishoiusüsteemis, samuti tervise edendamise võimalustest.

- patsiendi aktiivne kaasamine soodustab õigeaegset pöördumist ning suurendab võimalusi haiguste ennetamiseks ning tervise edendamiseks. Toetame krooniliste haigete, eakate ja multiprobleemsete haigete paremat toimetulekut – töötame välja patsiendijuhendeid, mis annavad tõendus põhiseid nõuandeid haigusseisundiga võimalikult hästi toimetulekuks ning on oluliseks osaks kindlustatu raviprotsessi toetamises. Nende koostamise ühtlustamiseks töötakse välja sarnaselt ravijuhendite protsessiga ühtne metoodika nii, nad muutuvad seotuks ning kaasatakse nii erialaseltse, patsiendiühendusi ning teisi partnereid;
- tutvustame järjepidevalt esmatasandi rolli ja selle laienevaid võimalusi, tehes seda tihedas koostöös perearstidega. Ravikindlustusraha tulemuslikumaks kasutuseks on oluline et kindlustatu mõistaks, et perearst on terviseküsimustes tema esimene abiline, kes aitab tal selgitada, kas terviseprobleem ikka on nii tõsine et on vajalik pöörduda eriarsti poole. Sellega saab vältida asjatult pikki eriarsti ooteaegu ja vastuvõtte aga samuti patsientide pöördumist lihtsamate või pikka aega kestnud krooniliste terviseprobleemidega haiglate erakorralise meditsiini osakonda;

- tuletame elanikkonnale meelde mõistliku ravimikasutuse olulisust ning tutvustame haigekassa poolt loodud võimalusi oma ravimite kasutusest igakülgse teabe saamisel (riigiportaali retseptivaade);
- teavitame Eesti ravikindlustatud võimalustest saada tervishoiuteenuseid Euroopa Liidus;
- jätkuvalt on prioriteediks rinna- ja emakakaelavähi varajase avastamise alane teavitustöö koostöös partneritega. Alates 2015. aastast informeerime elanikkonda soolevähi sõeluuringust, selle varajase avastamise võimalustest ja vajalikkusest;
- laste ja noorte tervise edendamisel pöörame lähiaastail olulist rõhku suutervise temaatikale nii teavituskampaania kui ka järjepideva informeerimise teel ning tihedas koostöös Eesti Hambaarstide Liiduga.

Tervise edendamisel, haiguste ennetamisel ning teavitustöös teeme koostööd partnerite, erinevate siht- ja sidusrühmadega ning kasutame erinevaid avalikke infokanaleid.

Kõige olulisemaks ravikindlustuse võimalusi ja haigekassa tegevust kajastavaks infokanaliks on haigekassa veebileht. 2014. a. lõpus avalikustasime uue kaasaegse kodulehe ning järgnevatel aastatel oleme planeerinud muuta lehte veelgi interaktiivsemaks. Kaasajastatud tehniline lahendus ja kujundus võimaldavad kõigil huvitatud osapooltel lihtsalt leida vajaliku info. Uus koduleht on kohandatud menüü abil mugavalt kasutatav ka nutiseadmetes.

Avaldame oma kodulehel haigekassa tegevust selgitavaid kõneisikute ettekandeid ja sõnavõtte, meediaväljaannetele edastatud päringute vastuseid. Pöörame senisest rohkem tähelepanu ravikindlustuse põhimõttele ning kindlustuspaketi ulatust kajastava teabe avaldamisele haigekassa kodulehel inglise ja vene keeles. Panustame igati avatud koostööle ajakirjanikega ja kasutame proaktiivse meediasuhtluse põhimõttele, korraldades regulaarseid kohtumisi pressiga. Suurendame oma trükiste sisukust ja nende saajate ringi.

Olulisemate teemade teadvustamiseks ja edastamiseks kavandame laiaulatuslikke teabekampaaniaid. Haigekassa üks prioriteetidest on patsiendi terviseküsümuste terviklik käsitus ning esmatasandi rolli suurendamine ning seetõttu on üks lähiaastate olulisimaid kampaaniaid seotud perearstiabiga. Lisaks kavatseme jätkata ravimikasutusele ja sellega seotud kindlustatute omaosalusele positiivset mõju omanud mõistliku ravimikasutuse selgitustööga. Jätkame elanike teavitamist kasvavate tekkega seotud riskidest ning sõeluuringutel osalemise kasulikkusest. 2015. aastal alustatud suutervishoiu ja hambahaiguste ennetamise kampaania fookuses on laste hammaste tervishoid, laste ja noorte tasuta hambaravi võimalus ning regulaarsete ennetavate kontrollide olulisus.

Perearstikeskustes jt raviasutustes jagatavad **trükised** on elanikkonna seas populaarsed ja nõutud. Jätkame nende jm teavitusmaterjalide koostamise, süstemaatilise tellimise ja levitamisega nii partnerite kui muude kanalite vahendusel.

Teavituse planeerimisel võtame aluseks kõigilt osapooltelt saadud tagasiside: kindlustatute esitatud küsimused ja ettepanekud ning sihtrühmade seas läbi viidud tagasiside- ja rahulolu-uuringud. Analüüsime regulaarselt klientide pöördumisi haigekassa infotelefonile ja e-posti aadressile. Viime läbi elanike ja partnerite rahulolu-uuringuid.

Pärast teavituskampaaniaid tellime märgatavuse ja tagasiside uuringuid, mis on sisendiks uutele, täiustatud kampaaniatele. Proaktiivselt teavitame osapooli tervishoiukorraldusest ja võimalikest muudatustest, haigekassa tegevustest jm olulistest teemadest. Teavitame suurematest muudatustest ette planeeritud kommunikatsioonina üleriigilistes infokanalites, samuti edastame aktuaalset teavet kohalikesse lehtedesse arvestades maakondlike eripäradega ja kättesaadavusega elanikele. Teeme koostööd ja teavitame patsiendiühendusi ning erialaseltse. Koostame ja levitame trükiseid, arvestades sihtgruppide eripäradega.

Tervise infosüsteem peab eesmärgi saavutamiseks muutuma terviklikuks andmekoguks, mis annab võimaluse igal elanikul kõigi enda terviseandmetega tutvuda. Planeeritud on, et Tervise Infosüsteemi hakatakse koguma kõige olulisemaid patsiendi tervist kirjeldavaid meditsiinilisi andmed. Kindlustatu tervisenäitajate täielik andmekogu võimaldab parendada teenuste kvaliteeti ning andmeid analüüsides kasutada ka tervishoiuressursse otstarbekamalt, samuti kaasata patsienti senisest enam raviprotsessi.

2) Esmaklassiline klienditeenindus aitab kindlustatut

Eesti Haigekassa pakub kõigile inimestele kiiret, kvaliteetset ja professionaalset teenindust kliendile sobivates suhtluskanalites: vahetuks suhtlemiseks teenindusbüroodes, infotelefonil, infomeilile kirjutades või kasutades iseteeninduskanalitest haigekassa kodulehte ning riigiportaalide kaudu pakutavaid haigekassa e-teenuseid.

Esmaklassilise klienditeeninduse pakkumiseks 2016. a. on uuendatud kliendikeskne teenindusstrateegia, et tagada meie kindlustatute rahulolu nii kõikide teenindus- ja suhtluskanalite, kui ravikindlustushüvitiste lõikes.

- arendame ravikindlustuse ja hüvitistega seotud protsesse inimese seisukohast kõikide kokupuutepunktide lõikes ning selgitame välja vajalikud parenduskohad;
- arendame välja tervikliku kliendihaldussüsteemi;
- kliendisuhtluse kaudu tõstame kindlustatute teadlikkust ravi kättesaadavuse ja ravi kvaliteediga seotud teemadel;
- pakume haigekassa töötajatele koolitusvõimalusi vahetu teeninduse, telefoniteeninduse ja kirj vahetuses kõigi kliendikontaktide korral professionaalse klienditeeninduse tagamiseks.

Teeme kindlustatutele ja partneritele ravikindlustuspaketi mitmete teenuste kasutamise senisest mugavamaks ja tulemuslikumaks.

- täiendame hüvitise menetlemise protseduuri, et muuta Euroopa Liidus ja teistes välisriikides osutatud tervishoiuteenuste hüvitiste menetlemine võimalikult lihtsaks ja ladusaks ning viime läbi teavituskampaania teadlikkuse tõstmiseks seoses ravi võimalustega välisriigis (Euroopa ravikindlustuskaart, plaaniline ravi, tagasimakse hüvitis);
- tõstame ajutise töövõimetuse hüvitiste elektroonilise menetlemise kasutajamugavust nii tervishoiuteenuse osutaja, tööandja kui haigekassa töötaja jaoks;
- teavitame kindlustatuid valikuvõimalustest nende kasutatavate hüvitiste osas (ravimid, meditsiiniseadmed, hambaravi teenused).

Loome kindlustatutele, partneritele ja tööandjatele täiendavad võimalused meiega kiiremaks ja mugavamaks suhtlemiseks ja kindlustatukeskemaks lähenemiseks. Peame oluliseks, et kõigi rahaliste hüvitiste korral peab selle taotlemine olema kindlustatu jaoks võimalikult mugav ja paindlik.

- analüüsime võimalusi pakkuda kindlustatule RIA vahendusel ennetavat personaalset infot e-kirja või lühisõnumina (nt EL-ravikindlustuskaardi kehtivuse kohta);
- ravikindlustushüvitiste kasutamise tõrgete ennetamiseks edastame kindlustatutele operatiivselt infot EL-ravikindlustuskaardi kasutamise võimalustest;
- teeme analüüse, et välja selgitada täiendavate teenuste elektrooniliseks muutmise võimalusi kodanike jaoks. Teenused hõlmaksid lisaks täiendavate teenuse elektrooniliseks muutmisele ka võimalikke pilootprojekte, mis oleksid välja töötatud vajaduspõhiselt ja mida saame kasutada oma kodulehe vahendusel.

Tõhustame kindlustatu tagasiside süsteemi:

- arendame tervikliku kliendisuhtluse süsteemi ning viime kord poolaastas läbi haigekassasse tehtud pöördumiste ja tagasiside analüüsi, mille avalikustame. Töötame tagasiside põhjal välja edasised parendustegevused;
- osaleme regulaarselt Eesti Teeninduse Indeksi (ETI) uuringus, et võrrelda haigekassa teeninduse taset teiste Eesti organisatsioonide ja ettevõtetega ning seame eesmärgiks püsida parimat teenindust pakkuvate organisatsioonide seas.

3) Ravikindlustuse ulatus – teenuste pakett ja rahalised hüvitised on tõendus põhised ja tõhusad

Eesti Haigekassa poolt pakutav solidaarne ravikindlustus tagab kindlustatutele kaasaegsed ja mitmekülgsed hüvitised, mis on eelduseks inimeste turvatundele võimalike haigusriskide puhul. Pöörame tähelepanu nii terviseriskide hindamisele kui ka haiguste diagnoosimisele ja ravile.

Kindlustatute vajadustele vastava ravikindlustuspaketi täiendamisel teeb haigekassa informeeritud otsuseid lähtudes mh erialaseltside ettepanekutest ja parimatest rahvusvahelistest kvaliteetsetest tõendusmaterjalidest ning kulutõhususest. Selleks kasutame tervisetehnoloogiate hindamist, mille eesmärk on kaaluda tervishoius kasutatavate erinevate sekkumiste potentsiaalseid eeliseid, riske, alternatiivide olemasolu ja kulutõhusust. Hindamispõhimõtted on samad ja kehtivad nii tervishoiuteenuste, ravimite kui ka meditsiiniseadmete kompenseerimise otsuste langetamisel.

Haigekassa oluliseks prioriteediks on kindlustatu tervisele ja raviprotsessile tervikliku ja järjepideva lähenemise e tervikliku patsiendikäsitluse toetamine. Kindlustatu esmane kontakt tervishoiusüsteemiga algab reeglina perearstist ja –õest, kes suudavad lahendada enamiku terviseküsimustest ning vajadusel suunata patsienti teiste spetsialistide juurde.

- tugevdame perearsti ja –õe võtmerolli kindlustatu tervisenõustamise (osaledes muuhulgas ka struktuurivahendite toel erinevate nõustamisesekkumiste süsteemi loomisel) ja ravi koordineerimisel ning toetame esmatasandi tervishoiu arengut esmatasandi teenuste paketi laiendamisega;

- tervikliku raviprotsessi jälgimiseks peame oluliseks kindlustatu terviseinfo kättesaadavust tervise infosüsteemi (TIS) vahendusel kõigile süsteemiga seotud ning õigustatud osapooltele; anname oma panuse nii e-saatekirja rakendamise kui ka olemasoleva elektroonse info kättesaadavuse mugavamaks muutmise arstide töölaual olevates arvutites;
- arendame ja analüüsime ravi terviklikkust ja tulemuslikkust toetavaid rahastamismehhanisme. Teeme ettepanekuid muudatuste sisse viimiseks tulenevalt Maailmapanga poolt koostatud analüüsist;
- oleme võtnud tööplaani 2015. aastal patsiendi käsitusjuhendite koostamise meetodika ettevalmistamise. Peame oluliseks, et käsitusjuhendid lisanduks ravijuhenditele ja nendest kujuneks terviklik süsteem koos patsiendijuhenditega. Käsitusjuhendid aitavad oluliselt kaasa arstiabi eri tasandite vahelise vastutuse selginemisele ja patsiendi ravi integreeritusele.

Terviklikku ravikindlustuspaketti peavad kuuluma läbimõeldult nii diagnostikameetodid kui tervishoiuteenused, ravimid, meditsiiniseadmed ja rahalised hüvitised. Ainult kompleksse lähenemise korral on võimalik tagada kindlustatutele parim tervisetulem ja finantsprognose tehes arvestame selle tagamisega. **Peame oluliseks soodustada suundumust ravi osutamiseks ambulatoorselt või päevaravina.** Võimalusel tuleb nii patsiendi mugavuse huvides, nakkusriskide vältimiseks kui ka kulude säästmiseks eelistada seda võimalust haiglaravil viibimisele. Toetame patsiendi võimalikult väheinvasiivset kaasaegsete meetoditega ravi nii esmatasandil kui ka eriarstiabis. Toetame võimalusel koduse ravi eelistamist, sh iseseisva õenduspersonali abil.

Haigekassa toetab haiguste ennetamist lisaks mitterahaliste teenuste paketi arendamisele ka projektipõhiselt. Eesmärgiks on ennetustegevuste ja teenuste väljaarendamine sihipärase projektitöö toetusel ning ennetustegevuste paketi edasine integreerimine tervishoiusüsteemi loomulikuks osaks.

Haigekassa osaleb olemasolevate riiklike sõeluuringuprogrammide strateegilises juhtimises, meetodilises arendustöös, teavitustegevustes ja esmatasandi kaasamisel.

- rinnavähi varase avastamise sõeluuringu puhul on vajalik tervisetehnoloogia hindamise ja sellega seotud materjalide analüüs ning sellest tulenevate arenduste kavandamine;
- emakakaevähi varase avastamise sõeluuringu puhul on lähiaastate tegevus seotud meetodilise arendustegevusega.

Soolevähi sõeluuring käivitub alates 2016. aastast, millele järgneb rakendumise analüüs ja korrigeerivate tegevuste planeerimine.

- sõeluuringule registreerimise lihtsustamiseks peame oluliseks tervishoiuasutuste olemasolevates e-registratuurides selle võimaluse loomist;
- teavitame jätkuvalt perearste kutsututest, et nad saaksid naisi nõustada ja julgustada sõeluuringul osalema;
- ning planeerime selle sõeluuringuga seotud tegevuste alustamist 2016. aastast;

- vähisõeluuringuid puudutavate andmete kvaliteedi parandamiseks ning kasutamiseks vähiennetuse tõhustamisel ja tulemuslikkuse hindamisel osaleme aktiivselt oma teadmistega sõeluuringute registri arendamises ning teeme koostööd tegevuste sujuvaks üleminekuks registripõhisele.

Peame oluliseks erinevate vähkkasvajate varajast avastamist toetavate tõendus põhiste sekumiste analüüsimist ja edasist rakendamist.

Haigekassa põhiülesandeks on tagada kindlustatutele tõendus põhiste ja kulutõhusate tervishoiuteenuste, ravimite ja meditsiiniseadmete kättesaadavus. Peame oluliseks, et meie kindlustatutele oleks tagatud parim kaasaegne ravi optimaalsete kuludega. Tervishoiu kasutatavad ravimeetodid ja -korraldus arenevad, samuti muutuvad seadmete, instrumentide, ravimite jms hinnad ning seetõttu ka tervishoiuteenuse osutamisega seotud ressursid. Ravikindlustuse vahendite optimaalseks kasutamises tuleb alati kaaluda uutest ravivõimalustest saadavat kasu koos nende osutamise kuluga.

Haigekassa ülesanne on tagada kindlustatutele tõendatult **efektiivsete ja kulutõhusate ravimite** maksimaalne kättesaadavus. Ratsionaalsus on märksõna, mida oma otsuseid tehes mees peame ning mis toetab hüvitatavate ravimite valikuvõimaluste laiendamist aitab samal ajal säästa patsientide raha, tõsta ravi järjepidevust ning tänu sellele krooniliste haiguste ohjamist ning meie kindlustatute elukvaliteeti.

Haigekassa kompenseerib kindlustatutele **iseseisvaks koduseks kasutamiseks mõeldud meditsiiniseadmeid**, mis aitavad haigust kontrolli all hoida, seda jälgida või leevendada. Antud valdkonnal on palju sarnasusi ravimitega, seetõttu võtame selle arendamisel eeskujuna ambulatoorsete ravimite loetelu koostamise põhimõtetest ja regulatsioonidest.

Perearstiabis toetame ja motiveerime esmatasandi tervisekeskustesse koondumist rahastamismudeli ülevaatamise ja diferentseerimisega ning teenuste paketi laiendamisega. Perearstiabi teenusepaketi keskmise ja pikema perspektiivi arengusuundade täpsustamise sisendiks on haigekassa poolt tellitud analüüs perearstiabi tellimuse raamistiku kujundamiseks. Peame oluliseks laste tervisekontrollide süsteemi ülevaatamist ning tegevusjuhiste uuendamist.

Eriarstiabi

- iga-aastaselt kasutame erialaseltside ettepanekuid sisendina uute innovaatiliste teenuste lisamiseks tervishoiuteenuste loetellu (TTL), kaasates hindamisse meditsiinieksperthe ja arvestades rahvusvaheliste andmetega meditsiiniliste sekkumiste tõendus põhisuse kohta, kliiniliste auditite ning ravijuhendite soovistega ning ravikindlustuse võimalustega;
- kaalume võimalusi kaasajastada seni ülevaatamata erialade teenuste pakett koostöös erialaseltsidega järgmise viie aasta jooksul, seejärel kavatsame analüüsida ja vajadusel uuendada teenuseid alati viie aasta järel.

Õendusabi

Õendusabis peame oluliseks, et meie kindlustatutele oleks sõltumata elukohast kättesaadav kvaliteetne õendusabi teenus. Võimalusel, johtuvalt patsiendi tervislikust seisundist, tuleb toetada ravi saamist inimese kodus ning seetõttu on järgnevatel aastatel prioriteediks

koduõendusteenuse kättesaadavuse parandamine just nendest Eesti piirkondades, kus täna-
ne teenusega hõlmatus on olnud suhteliselt madal. Selleks analüüsime teenuse osutamise-
ga seotud transpordikulu ning teeme koostööd kohaliku tasandi sotsiaalsüsteemiga, et paremini
vastata inimese nii meditsiinilistele kui ka sotsiaalsetele vajadustele.

Hambaravi

- töötame välja ja teeme ettepaneku täiskasvanute hambaravi hüvitiste paketi täiendamiseks;
- kaasajastame hambaravi, ortodontia ja suu-näo- ja lõualuukirurgiateenuste paketi koos-
töös erialaseltsidega;
- toetame laste hambahaiguste ennetavatel läbivaatustel osalemist jätkates teavitust ning
tõhustades pere- ja kooliõdede tegevust laste suunamisel.

Ravimid

- hindame regulaarselt ravimite loetelus ja tervishoiuteenuste loetelus juba olevaid ravimeid,
et tagada nende väljakirjutamisele kehtestatud tingimuste ajakohasus ja leida vahendeid
uute ravimite kompenseerimiseks läbi hindade korrigeerimise. 2015. a jooksul analüüsime
arstide erialapiirangute asjakohasust ja esitame vajadusel ettepanekuid piirangute muut-
miseks eesmärgiga võimestada enam esmatasandit;
- jätkame ratsionaalse ravimikasutuse edendamist koostöös sotsiaalministeeriumi, ravimi-
ja terviseametiga, sest lisaks patsientide teadlikkuse tõstmisele vajab tähelepanu ka arsti-
de ja apteekrite teadlikkus. Et võimaldada partneritel järelevalvet efektiivistada nõustame
neid retseptikeskuse andmete parema kasutamise osas;
- koostöös osapooltega (Sotsiaalministeerium, tervishoiuteenuse osutajad, ravimitootjate
liit, E-Tervise SA) kaalume senisest laiaulatuslikumat kulu- ja riskijagamise põhimõtete
rakendamist eesmärgiga parandada uute ravimite kulutõhusust ja kättesaadavust. Vaja-
dusel esitame ettepanekud õigusaktide täiendamiseks ning loome rakendamist toetava
infotehnoloogilise lahenduse, mis võimaldab osapooltele selge ja läbipaistva ülevaate kok-
kulepitud skeemide jälgimiseks;
- farmakoteraapia kvaliteedi tõstmiseks arendame edasi digiretsepti süsteemi. Looma või-
maluse paljude ravimite kooskasutamise korral automaatselt hinnata ja vältida potent-
siaalselt konfliktseid ravimikombinatsioone. Analüüsime võimalusi ja otstarbekuse ning
teostatavuse korral loome lahenduse, mis annab arstile ja apteekrile selgema ülevaate
patsiendi poolt kasutatavatest ravimitest.

Harvikaiguste ravis peame oluliseks nõudlikkuse säilitamist oluliste ravimite ja teenuste
tõendatud toimimise osas. Ehkki harvikaiguste ravi on oluliselt kulukam nn tavahaigustest
taotleme mõistlikku tasakaalu kulutuste ja tervisekasu vahel.

Haigekassa tagab kindlustatutele ajutise töövõimetushüvitiste maksmise. Osaledes sot-
siaalministeeriumi juhitud töövõimetuskindlustuse reformi projektis, analüüsib haigekassa
ajutise töövõimetuskindlustuse süsteemi arendamise võimalusi.

- toetame ajutise töövõimetuse ajal osalise tööajaga või kergemal (tervislikule seisundile sobivamal) ametikohal töötamise võimaldamist, et aidata vältida kindlustatu töötust ja püsivat töövõimetust;
- töövõime hindamiseks vajalike tegevuste toetamiseks teeme koostööd Töötukassaga. Tagame töövõimetuskindlustuse reformi elluviimisega seonduvate seadusandluse muudatustega arendused töövõimetushüvitiste menetlemisel ja juurutame organisatsioonidevahelise andmevahetuse;
- teeme ettevalmistusi ja tagame haigekassa valmisoleku töövõime reformi teise etapi käivitamiseks.

4) Tervishoiuteenuste kättesaadavus tagab rahulolu

Inimestele on oluline kindlustunne, et terviseprobleemi tekkides saab õigeaegselt asjatundlikku abi ja vajaminevaid teenuseid sõltumata majanduslikust olukorrast või geograafilisest asukohast.

Kindlustatud annavad tervishoiusüsteemile hea hinnangu siis, kui esmatasandi abi on kodulähedane ning ligipääs perearstile ja –õele on võimalikult lühikese ooteajaga, kes siis vajadusel suunavad patsiendi edasi või küsivad vajadusel eriarstilt nõu. Seetõttu peame oluliseks tugeva esmatasandikeskse süsteemi arengu toetamist, et kõigile kindlustatutele oleks kiirelt, rahalise barjäärita ja elukohalähedaselt kättesaadav esmane vajalik nõustamine ja arstiabi. Samuti loob hästi toimiv esmatasand eeldused tervishoiu ja sotsiaalsüsteemi paremaks koostööks paikkonnas.

Oleme alates 2014.a rakendunud ravi rahastamise lepingutes seadnud tervishoiuteenuse osutajatele ülesandeks tagada teenuse osutamine ettenähtud ajapiirides ning anda kindlustatutele võimalus registreerida ravijärjekorradesse vähemalt 4 kuu (saatekirjata erialadel 3 kuud) perspektiivis.

Kindlustatu esmane kontakt tervishoiusüsteemiga algab reeglina perearstist ja -õest, kes suudavad lahendada enamiku terviseküsimustest ning vajadusel suunata patsienti vajaliku spetsialisti teenusele. Haigekassa peab oluliseks tugevdada ja laiendada perearstide koordineerija ja tervisenõustaja rolli:

- perearsti võtmerolli tagab eelkõige teenustepakett ja rahastamismudel, mis toetab teenuse universaalset kättesaadavust, oma nimistu isikute tundmist, nende terviseseisundi jälgimist ja tekkivate tervismurede lahendamist. Oluline osa on ennetustegevusel ja krooniliste haigustega patsientide puhul ägenemise ning tüsistuste ärahoidmisel ning vajadusel eriarsti vastuvõtule suunamisel;
- perearsti ja patsiendi nimistupõhine seos on eduka esmatasandi tervishoiu võtmeelement, mis tagab läbipaistvuse perearsti vastutuse osas oma patsiendi tervikliku käsitlemise eest.

Peame oluliseks, et perearstikeskuste (e esmatasandi tervisekeskuste) korraldus toetab vastava teeninduspiirkonna esmatasandi teenuste pakkumise koondumist ühte organisatoorsesse mudelisse. See suurendab koostoimiva üksuse rahalist ja inimressursilist suutlikkust ning loob eeldused tervisekeskuse tugeva juhtimisfunktsiooni (nii administratiivse kui ka kliinilise)

tekkeks. See võimaldab paindlikumalt asutuse tööd korraldada (sh asendused, kvaliteedi tagamine, supervisioon) ja kaasata tugipersonali.

- tervisekeskuste loomise raames toetame praeguse rahastamismudeli edasi arendamist sellisel moel, et see arvestaks esmatasandi tervisekeskuse tegevusvaldkondade, osutatavate teenuste loetelu laiendamise (koos meeskonnaga) ning selleks vastava ressursi tagamisega. Muuhulgas peame oluliseks võtta arvesse uuringufondi, tegevusfondi ja teraapiafondi teenuste laiendamise võimalusi. Oluline edasine arengusuund on perearsti ja -õe tööajavälise vastuvõtu osutamise laiendamine;
- peame oluliseks, et perearst ja -õde oleks inimesele toeks ning koordineeriks tema ravikorraldust, et haiguse diagnoosimine ja ravi alustamine oleks võimalikult kiire. Selle soodustamiseks laiendame rahastamist perearstide konsulteerimisvõimaluste osas eriarstidega TIS vahendusel ning toetame igakülselt selle võimalusel laiemat kasutust;
- suurem pereõdede roll võimaldab patsientidel saada enam nõu ja tuge nii haiguste ennetamiseks vajalike eluviiside muutmisel kui krooniliste haigustega toimetulekul. Selleks laiendame teise pereõe rahastuse võimalusi ning kaasame ravi- ja patsiendijuhendite koostamisse õdede esindajad;
- analüüsime innovaatiliste e-teenuste kasutamise võimalusi perearstisüsteemi kättesaadavuse suurendamiseks;
- peame oluliseks perearsti ööpäevaringse nõuandetelefoni 1220 teenuse arendamist, sh nõuandetelefoni nõustamisalgoritmide laiemat kasutuselevõttu kõigi perearstide ja -õdede poolt ja kindlustatute jätkuvat teavitamist selle võimalustest ning teeme koostööd nõuandetelefoni ja Eesti Perearstide Seltsiga, et luua nõuandetelefonile 1220 isikustatud nõustamise võimalus.

Sisukate raviotsuste jaoks on oluline, et tervishoiu erinevate tasemete vahel oleks patsiendi käsitus terviklik ja koordineeritud ning maksimaalselt kasutataks tervise infosüsteemi võimalusi selle saavutamiseks. Kvaliteetne ja kättesaadav perearsti ja -õe teenus on eelduseks eriarstiabi optimaalsele kasutamisele. Koordineeritud ja terviklikku patsiendikäsitlust aitab tagada komplekssete juhtumite puhul ühtse standardi kohaselt ravivajaduse ja –plaani koostamine.

Ooteaeg on kindlustatu jaoks tõsiseks probleemiks ning võib mõjutada ravi tulemust. Kui-igi ravijärjekord eriarstile on igas tervishoiusüsteemis, on ootamine mõistetavalt ebamugav ja seega peab haigekassa oma kohuseks tagada kindlustatu informeeritus ooteaegade põhjustest ja võimalikest alternatiivsetest valikutest. Kindlustatute õiguste kaitseks tugevdasime ravi rahastamise lepingus ravijärjekordade pidamise reegleid ning jälgime regulaarselt teenuste kättesaadavust meie lepingupartnerite juures.

Ravijärjekordade põhjused on reeglina mitmetahulised ning ei ole lahendatavad lihtsalt rahastamise suurendamisega. Õigeaegse ravi kättesaadavuse tagamine nõuab mitmete erinevate meetmete samaaegset rakendamist, nt tervikliku patsiendikäsitluse arendamist, muudatusi haiglate töökorralduses, ambulatoorse ja päevaravi eelisarendamist.

Peame oluliseks leida lahendusi ooteaegade lühendamiseks nii raviasutustes tervikuna kui ka üksikutel erialadel.

- arendame koostöös raviasutuste ja e-Tervise Sihtasutusega tsentraalse üle-eestilise digiregistratuuri, et tagada läbipaistev ülevaade vabadest vastuvõtuaegadest Eesti erinevates raviasutustes;
- avaldame regulaarselt haigekassa kodulehel oma lepingupartnerite esitatud ravijärjekordade aruannete kokkuvõtted, et jagada kindlustatutele infot ooteaegade pikkuste kohta;
- teeme sotsiaalministeeriumile ettepaneku laiendada saatekirja nõuet eriarstiabis, et toetada patsientide ooteaja diferentseeritust tulenevalt diagnostika- ja ravivajadusest.
- arvestame ooteaegade infoga lepingumahtude planeerimised lähtudes hinnatud nõudlusest, geograafilise kättesaadavuse põhimõtetest ja teenuseosutaja töökorralduse arenguvõimalustest;
- vaatame regulaarselt üle ambulatoorsete eriarsti vastuvõttude visiiditasu ja teeme vajadusel ettepaneku seda korrigeerida;
- arendame ravijärjekordade aruandlust ning muudame aruande esitamise partnerile mugavamaks.

Plaanilise ravi ooteaegade lühendamisel ja kättesaadavuse tagamisel omavad kindlasti rolli patsiendi vaba liikumine nii Eestis meie lepingupartnerite vahel ja ka Euroopa Liidus. Peame oluliseks inimese toetamist vajaliku info saamisel ja strateegilise teenusteostmise tugevdamist meie kindlustatute huvides. Selleks analüüsime koostöös Sotsiaalministeeriumiga ning tervishoiusüsteemi osapooltega erinevaid võimalusi tervishoiuteenustele rahalise hüvitise elluviimiseks ja rakendamiseks selliselt, et veelgi suureneks kindlustatu valikuvabadus ning kindlalt oleks tagatud ravikindlustuse printsiibid ja säiliks solidaarsus. Kokkuvõtte rahalise hüvitise rakendamise võimalustest esitame nõukogule 2016. a. märtsis.

Haigekassa teeb kõik selleks, et kooskõlas solidaarsuspõhimõttega ei saaks vajaminevate tervishoiuteenuste kasutamisel meie kindlustatutele määravaks rahalised takistused. Omaosalus peab aitama vältida ebaotstarbekat tarbimist ja andma tervishoiuteenusele väärtuse ning aitab kontrollida kulusid. Samas ei tohi see olla barjääriks vajaliku abi saamisel. Peame vajalikuks analüüsida, kas senine eelkõige ravimite ja hambaravi keskne omaosalus peaks jaotuma proportsionaalsemalt erinevate teenuste, meditsiiniseadmete ja ravimite vahel. Oleme alustanud tööd leidmaks parimaid lahendusi selle elluviimiseks ning võimalusel kasutame Tervise Arengu Instituudi (TAI) valmiva analüüsi tulemusi.

- peame oluliseks, et esmatasandi abi oleks kindlustatud inimestele jätkuvalt tasuta, et tagada kõigile kindlustatutele rahalise barjäärita ligipääs tervishoiusüsteemile;
- eriarstiabi ja statsionaarse õendusabi kättesaadavus peab olema tagatud, seadmata inimesi vaesusrisi. Samas on oluline, et visiiditasu olemasolu motiveeriks kaalutlema, kas terviseküsimus on lahendatav esmatasandil perearsti ja tema meeskonna poolt;
- ravimite omaosalus ei tohi olla takistuseks vajaliku ravimi kasutamisel. Peame oluliseks jätkata tegevusi valdkonnas, mis on suunatud välditava omaosaluse vähendamisele. Selleks tuleb patsientidele luua eeldused soodsate ravimite kasutamiseks – toimeainepõhiste

retseptide väljakirjutamine, valikuvõimaluste olemasolu apteegis ja patsientide teadlikkus on valdkonnad, mida haigekassa koos partneritega saab ja kavatseb ka edaspidi mõjutada.

Ravi Euroopa Liidu liikmesriikides on Eesti Haigekassa kindlustatutele oluline võimalus saada kvaliteetset tervishoiuteenust väljaspool Eestit ning patsiendiõiguste direktiiv laiendas oluliselt kindlustatute võimalusi saada hüvitist Euroopa Liidu liikmesriikides osutatud ravi eest. Oleme juba loonud võimalused taotluste alusel ravi eest tasu maksmise kohustuse ülevõtmiseks plaanilise ravi puhul nende teenuste eest, mis on näidustatud, kuid mida Eestis ei ole võimalik osutada ning taotleda eelloa olemasolu korral ravi eest tasu maksmise kohustuse ülevõtmist plaanilise ravi puhul nende teenuste eest, mida ei ole Eestis võimalik osutada meditsiiniliselt õigustatud tähtaja jooksul, võttes arvesse isiku tervislikku seisundit ja haiguse võimalikku kulgu.

Nüüdseks on kindlustatutele avanenud uus võimalus saada rahalist hüvitist neile teises Euroopa Liidu liikmesriigis osutatud teenuste eest Eestis kehtestatud õigusaktide ja hinnakirja alusel. Lahendame antud juhtumeid lähtuvalt konkreetse patsiendi terviseseisundist. Väljaspool Eestit ravi saamise võimalusi koos ravikulude hüvitamist puudutava infoga uuendame pidevalt haigekassa kodulehel. Informeerime jooksvalt Eesti tervishoiuteenuste osutajaid välisravi kättesaadavuse võimaluste osas. Kiiremate lahenduste loomiseks kindlustatutele teenuste hüvitamisel osaleme liikmesriikide sotsiaalkindlustusalase info elektroonsele andmevahetusele üleminekul.

b) Haigekassa partnerid – teenuste strateegiline ostmine ja lepingud

Haigekassa sõlmib kõigi nimistuga töötavate perearstidega ja haiglavõrgu arengukava (HVA) haiglatega viieaastase tähtajaga uuendatud üldtingimustega ravi rahastamise lepingud (RRL). Teisi lepingupartnereid valib haigekassa lähtudes seadusandluses sätestatud põhimõtetest ning rakendades lepingute sõlmimisel sarnaseid üldtingimusi kõigile partneritele. Suurim on valikupartnerite roll hambaravis ja õendusabis (sh koduõenduses). Peame oluliseks, et lepingupartnerite valik toimuks üheselt mõistetavatel tingimustel ning tagaks kindlustatutele kvaliteetsete teenuste kättesaadavuse.

Ravikindlustuseks ette nähtud vahendite mahu määrab iga-aastane haigekassale laekuv sotsiaalmaksu ravikindlustuse osa. Geograafilise kättesaadavuse põhimõtete rakendamine lisaks ambulatoorsele eriarstiabile ka teistes raviliikides ning kindlustatute maakondliku nõudluse analüüsimine aitavad kaasa ravikindlustuse vahendite ühtlasemale ja optimaalsele kasutamisele.

Kindlustatutele osutatud tervishoiuteenuste andmete analüüs ja avalikustamine suurendab tervishoiusüsteemi läbipaistvust. Samuti võimaldab partneritele antav tagasiside nende eneseanalüüsi ning seeläbi vajadusel oma töökorraldusliku- ja ravitegevuse korrigeerimist. Seetõttu peame oluliseks suurendada ravitegevuse ja -kvaliteediga seotud informatsiooni kättesaadavust nii avalikkusele kui partneritele, tagades samal ajal andmete võrreldavuse ning üksikute ravijuhtude tuvastamatuse.

Haigekassa poolt pakutava riikliku solidaarse ravikindlustuse põhiküsimus on strateegilise ostmise kontseptsiooni tugevdamine. Strateegiline ostmine peab toetama enam patsiendikeskset, terviklikku ja ravi kvaliteedi hindamisel põhinevat ravikorraldust, patsiendi valikuvabadust

ja ressursside tulemuslikku kasutamist ja toetama vajalikke investeeringuid iseseisvatel teenuseosutajatel põhinevas Eesti tervishoiusüsteemis. Olulise tähtsusega on seejuures parima rahvusvahelise praktika tundmine ja selle Eestis rakendamise võimaluste analüüs.

1) EHK partnerid tagavad kindlustatutele vajaliku abi

Ravi rahastamise lepingus sätestatud tingimuste ja kokkulepitud rahaliste mahtude kaudu tagab haigekassa kindlustatutele kvaliteetsete vajaminevate tervishoiuteenuste kättesaadavuse nii üld-, eri- ja hambaarstiabis kui ka iseseisvas statsionaarses õendusabis ja koduõenduses. 2014. aastal algas uus HVA haiglate ning valikupartnerite lepinguperiood nii eriarsti- kui ka iseseisvas statsionaarses õendusabis ja koduõenduses. 2015. aastal algas uus lepinguperiood üldarstiabis ja hambaravi valikupartneritel.

Tervishoiuteenuste õigeaegse kättesaadavuse tagamiseks on kriitilise tähtsusega hästi toimiv esmatasandi süsteem, mille arengu toetamist läbi lepinguliste kohustuste elluviimise, motiveeriva rahastamise ning sisuka tagasiside peame omalt poolt väga oluliseks.

- teeme koostööd Sotsiaalministeeriumi, Terviseameti ja teiste osapooltega esmatasandi tervisekeskuste tervikliku süsteemi väljaarendamisel ning vajadusel rahastamise põhimõtete läbivaatamisel;
- toetame perearstide suuremat rolli haiguse diagnoosimisel ja ravimisel finantseerides kokkulepitud tingimustel perearstidele tervise infosüsteemi (TIS) vahendusel eriarstidega konsulteerimist;
- peame oluliseks õendustegevuste järjest kasvavat osatähtsust ja arst-õde tööjaotuse ülevaatamist terviklikus patsiendikäsitluses;
- esmatasandil peame oluliseks kombineeritud rahastamismudelit, kuna erinevad tasustamismeetodid (sh pearaha, baasraha, uuringu- ja tegevusfond) tasakaalustavad võimalikke riske, mida üksik tasustamismetoodika võib tekitada;
- selleks, et patsiendid saaks paremini uuritud juba esmatasandil tuleb laiendada nii uuringu-, teraapia- kui tegevusfondi teenuste loetelu, mille üheks eelduseks on tervisekeskuste kontseptsioonis kokkuleppimine ning vastava ressursi eraldamine.

Kavas on suurendada seda osa kvaliteedisüsteemis, mis hindab just ravitöö kvaliteeti ehk esmatasandi töö tulemust (tulemusindikaatorid). Meie eesmärk on saavutada kvaliteedisüsteemiga võimalikult hea tervisetulem meie kindlustatule üksikisikuna ja üldistatuna ühiskonnale tervikuna. Kvaliteedisüsteemi kaudu peab tekkima motivatsioon tagada krooniliste haigete jälgimine just esmatasandil, et selle arvelt tekiks sääst eriarstiabis. Standardeid peavad seadma meie kaasabil valmivad uued ravi- ja tegevusjuhendid, millede rakendumist saab kahtlemata tõhustada vastavate indikaatorite lisamisega kvaliteedisüsteemi. Pikemas perspektiivis tuleb siduda kvaliteeditasu tervishoiuteenuse eelarve tulemuslikuma kasutamisega.

Kõigile kindlustatutele kvaliteetsete tervishoiuteenuste ühetaolise kättesaadavuse tagamiseks sõlmib haigekassa lepingud haiglate ja teiste raviasutustega kindlate põhimõtete alusel. Riiklikul tasandil koostatud haiglavõrgu arengukava (HVA) määratleb Eestis 19 strateegilise tähtsusega haiglat, mis moodustavad kogu riiki katva võrgustiku. HVA eesmärgiks on

tagada eeskätt erakorralise aga ka plaanilise arstiabi ühtlane kättesaadavus. Selleks on haigekassa kohustatud sõlmima raviteenuse rahastamise raamlepingud haiglavõrgu arengukava haiglatega 5-ks aastaks. Raamleping kehtib 2018. aasta lõpuni, misjärel on vajalik sõlmida uus raamleping. Haiglavõrgu arengukavas toodud haiglatele lisaks võib haigekassa sõlmida elanikele tervishoiuteenuste parema kättesaadavuse tagamiseks tähtajalised ravi rahastamise lepinguid ka teiste teenusepakkujatega, mis tugevdab ka tervishoiusüsteemi tõhusust ning pakub kindlustatule suuremaid valikuvõimalusi. Täiendavate teenusepakkujate leidmiseks korraldatakse valikukonkurss ning lepingud sõlmitakse 4- aastaks ühtsete põhimõtete alusel. Kõigi lepingupartnerite – nii haiglavõrgu arengukavasse kuuluvate haiglate kui teiste tervishoiuteenuste osutajate – jaoks kehtivad samad teenuste kvaliteedi ja kättesaadavuse nõuded.

Koostöös Sotsiaalministeeriumiga tuleb **2016. a. ette valmistada põhimõtted Eesti tervishoiuteenuste turu struktuuri arengu ja haigekassa lepingupartnerite valiku kohta pikemas perspektiivis**, arvestades HVA määruse aegumist 2018. a. Haigekassa valmistab 2016. a. ette ja esitab nõukogule arutamiseks HVAsse mitte kuuluvate lepingupartnerite valikuprotsessi üle vaadatud põhimõtted, k.a lepingute pikkuse võrdsustamise kohta ning eriarstiabi ja õendusabi ravi rahastamise lepingu üldtingimuste uuendatud versiooni.

2014. aastal uuendati ja kaasajastati ravirahastamise lepingutes nii laste hambaravi, õendusabi kui ka eriarstiabi rahastamise põhimõtteid. 2015. aastal jätkab haigekassa õendusabi ja eriarstiabi rahastamise põhimõtete arendamist:

- analüüsid ja vajadusel täiendades EMO ja vältimatu abi rahastamise põhimõtteid;
- analüüsid ja vajadusel täiendades DRG-põhise finantseerimise põhimõtteid;
- analüüsid ja vajadusel täiendades lepingu rahalise jälgimise paindlikkuse põhimõtteid;
- analüüsid ja vajadusel täiendades statsionaarse õendusabi finantseerimise põhimõtteid lähtudes patsiendi vajadusest, koduõenduses on prioriteediks strateegilise ostmise arendamine ja koduõendusteenuse pakkumise laiendamine esmatasandile;
- analüüsid süvitsi ravijuhu maksumuste erinevaid komponente erialade ja ravitüüpide lõikes eesmärgiga ühtlustada ravijuhu keskmist maksumust;
- analüüsid võimalusi liikuda pikemas perspektiivis ravijuhu põhiselt ostmiselt kättesaadavuse ja ravikvaliteedi ostmisele;
- piloteerides rahalise hüvitise rakendamist täiendava võimalusena.

Tervishoiuteenuste nõudlus on inimese terviseseisundist tulenev vajadus tervishoiuteenuste kasutamiseks, mille osas haigekassa võtab tasu maksmise kohustuse üle seaduses sätestatud korras ja ulatuses. Teenuste võrdse kättesaadavuse tagamiseks hindame ravi rahastamise lepingute planeerimisel iga-aastaselt kindlustatute nõudlust eriarstiabi tervishoiuteenuste järele Eesti maakondade lõikes. Geograafilise kättesaadavuse põhimõtted määravad, milliste erialade teenuseid me ostame Eesti erinevates kohtades. Järgnevatel aastatel on prioriteediks:

- tervishoiuteenuste maakondliku nõudluse analüüsimetoodika arendamine sisendina eelarve planeerimisse;

- tervishoiuteenuste maakondliku nõudluse analüüsimetoodika arendamine üldarstiabisse ja ennetusse;
- geograafilise kättesaadavuse põhimõtete regulaarne ülevaatamine ja arendamine;
- geograafilise kättesaadavuse põhimõtete ja ooteaegade info arvestamine erialade ja ravitüüpide lepingute planeerimisel ja ostustrateegia kujundamisel.

2) Teenuste hinnakujunduse ja tasustamismeetodite arendamine

Eesti Haigekassa kui tervishoiuteenuste suurima ostja poolt kasutatavad tasustamismeetodid ja hinnakujundus peavad tervishoiuteenuse osutajaid motiveerima diagnostika-ja raviprotsessi kvaliteedi, kulutõhususe ning järjepidevuse suurendamiseks. Erinevad tasustamismeetodid annavad tervishoiuteenuse osutajatele erinevaid stiimuleid ja sel põhjusel on mõistlik neid omavahel kombineerida. Peame oluliseks jätkuvalt arendada erinevaid tasustamismeetodeid, mis arvestaks tervishoiusüsteemi arengutega ja toetaks üha enam patsiendikeskset ravikorraldust ning patsiendi jaoks säästlikumate raviviiside kasutamist.

Statsionaarses eriarstias ja päevakirurgias rakendame juhupõhist tasustamist. Ravikindlustuse vahendite tõhusamaks kasutamiseks peame oluliseks patsienti säästava päevaravi edasise arengu sihipärast toetamist. Ühtlasi võimaldab põhjalikum analüüs prognoosida ja planeerida täpsemalt ning osta vajalikke teenuseid senisest strateegilisemalt.

Teenuste hinnakujunduse alusena kasutame sotsiaalministri määrusega kehtestatud hinnakujunduse metoodikat, mis kehtestab reeglid, milliseid vahendeid ja kulusid standardhinnas arvestatakse ning kuidas piirhindu arvutatakse. Metoodika põhineb maailmas laialt käibival tegevuspõhisel kuluarvestusel, mille kohaselt iga teenuse hinna arvutamiseks on esmalt tarvis kirjeldada selle osutamiseks vajalikud tegevused ning seejärel siduda tegevused nendeks vajalike inimeste ja ressursidega.

Metoodika eesmärgiks on tervishoiuteenuste optimaalne maksumus tervishoiuteenuse hinna kehtestamisel. Optimaalne hind annab omakorda stiimuli osutada patsientidele õigeid ja kvaliteetseid teenuseid, pidades sealjuures silmas mõistlikku ravikindlustuse vahendite kasutust. Selleks, et hinnata metoodika asjakohasust ja eesmärkidele vastavust, telliti 2014.aastal väline ekspertanalüüs. Analüüsis toodi välja ka mitmed ettepanekud olemasoleva süsteemi arendamiseks.

- tervishoiuteenuste peamise ostjana Eestis arendame eriarstiabi tervishoiuteenuste piirhindade arvutamise metoodikat ja tehnilisi lahendusi arvestades teenuste hinnakujunduse metoodika analüüsi tulemusi ning pidades mh silmas sisendite kogumise selgust ja lihtsust ning alusandmete tulemuslikku kasutust optimaalse hinna väljaselgitamisel. Selleks oleme 2015. aastal tellinud jätkuanalüüsi, et välja selgitada, millise võrdlusmetoodika abil valida hindade arvutamise sisend ning kas hindade arvutamise sisendit oleks võimalik lihtsamalt muuta kasutades automaatselt muutuvaid komponente. Oleme alustanud pikaajalisemat tegevust töötamaks välja võrdlusmeetodite variandid optimaalsete kulutasemete seadmiseks, mis peavad võimaldama ühtlasi nende segmentide, kus toimivad tugevad turumehhanismid, võrdlevat analüüsimist ja selle tulemusena hinnakujunduses ning tellimuses argumenteeritult arvestamist;

- kaasajastame koostöös erialaseltsi ja teenuseosutajatega ambulatoorselt osutatavate õendusabi teenuste hinnad võttes aluseks õigusaktides toodud nõuded ning teenuseosutajate töökorralduse. Ühtlasi peame prioriteetseks ühtse õendusabi vajaduse hindamisinstrumendi väljatöötamist koostöös erialaseltsiga, et seejärel diferentseerida iseseisva statsionaarse õendusabi voodipäeva hind õendusabi vajaduse alusel;
- teenuste kirjeldamiseks on vaja erialaspetsialistide teadmisi. Lisaks tihedale koostööle erialade esindajatega peame jätkuvalt oluliseks Eesti Haiglate Liidu liikmete ja teiste teenuseosutajate kaasamist hinnakujundusse. Esindatud peab olema vähemalt üks piirkondlik, üks kesk- ja üks üldhaigla ning võimalusel võiks kaasata ka ühe valikupartneri;
- tervishoiuteenuste hindade uuendamisel on võtmeküsimus osapoolte koostöö tugevdamine – ühelt poolt arstide teadmised kasutatavatest ressurssidest, teisalt haigekassa töötajate teadmised meetodikast ja hinna arvutamise põhimõtetest;
- tervisetehnoloogiate hindamine pakub objektiivse otsuse tuge, et tagada kindlustatutele parimaid ravivõimalusi. Koostöö ja analüüsi eesmärk on pakkuda kõigile kindlustatutele kaasaegseid tervishoiuteenuseid;
- toetame Eestis tervisetehnoloogiate hindamise kompetentsikeskuse väljaarendamist, et rahastamisotsuste tegemisel tugineda teenuste osutamise tulemuslikkuse ja kulutõhususe sõltumatule võrdlevale hindamisele.

Suurima tervishoiuteenuste ostjana peame oluliseks, et tervishoiuteenuste hinnad oleks kooskõlas teenuse osutamiseks vajaliku optimaalse kulude struktuuriga, oleks tagatud erialade vaheline tasakaal ning motivatsioonimehhanismid toetaksid patsientidele kvaliteetsete kaasaegsete tervishoiuteenuste pakkumist. Haigekassa jätkab iga-aastast teenusekirjelduste läbivaatamist koostöös erialaühenduste ja haiglatega. Kuna meditsiini areng on kiire, siis lisaks erialapõhisele tervishoiuteenuste loetelu läbivaatamisele peame väga oluliseks erialaseltside poolt iga-aastaselt esitatavate uute tervishoiuteenuste taotluste menetlemist, et kaasajastada haigekassa poolt hüvitatavate teenuste valikut tagades seejuures ravikindlustuse raha optimaalse kasutuse.

- suurendame teenuste kaasajastamise reeglipõhist, tõenduspõhisust ja kulutõhusust tagava mehhanismi läbipaistvust, kaasatust ja paindlikkust analüüsides ning uuendades olemasolevat meetodikat ja selle rakendamist ning avalikustades esitatud tervishoiuteenuste muutmissetpanekud ning nende menetlemisega seotud materjalid haigekassa kodulehel;
- koostame ja uuendame koostöös erialaseltsidega tervishoiuteenuste loetelu kasutamist toetavaid kodeerimisjuhiseid ning teavitame partnereid rakenduvatest muudatustest;
- analüüsime DRG süsteemi laiemat kasutusvõimalust strateegilise ostmise tugevdamisel ning hindame episoodipõhise rahastamise rakendamise võimalikkust; Oleme tellinud DRG hinnakujunduse meetodika auditi, et parendada hinnaarvutusmeetodikat;
- analüüsime ja kaalume võimalusi rahastamis põhimõtete suuremaks sidumiseks ravi tulemuslikkuse ja kvaliteediga toetades nii raviprotsessi terviklikkust kõigis ravitüüpides. Peame seejuures eelduseks kvaliteediindikaatorite kehtestamist ja regulaarset mõõtmist.

Arendame ravikvaliteeti toetavat esmatasandi hinnakujundust ja rahastamise põhimõtteid, et toetada perearstisüsteemi rolli ja vastutuse suurendamist tervishoiusüsteemis tervikuna ning kulutõhususe ja ravi koordineerituse arendamist. Koostöös perearstidega arendame jätkuvalt kvaliteedi lisatasu süsteemi, et tagada kindlustatutele parim tervisetulem. Koos uute kvaliteediindikaatorite lisamisega suurendame kvaliteeditasu osakaalu rahastamisel.

3) Lepingutega võetud kohustuste kontroll ja regulaarne tagasiside

Kindlustatute õiguste kaitseks tugevdasime ravi rahastamise lepingus ravijärjekordade pidamise reegleid ning jälgime regulaarselt teenuste kättesaadavust meie lepingupartnerite juures. Käsil on terviklik lepingutingimuste täitmise järelevalve kaasajastamine, mis toob kaasa nii info- tehnoloogilisi arendusi kui ka töökorralduse uuendusi.

Tervishoiuteenuste kvaliteedi osas võib viimasel ajal täheldada huvigruppide hoiakute muutust ja aktiivset arutelu nii rahvusvahelisel kui Eesti tasandil. WHO tervishoiuteenuse kvaliteedi definitsioonist ilmneb, et tervishoiuteenuse kvaliteedi jälgimine, hindamine ja parendamine eeldab kõikide tervisesüsteemis osalevate osapoolte laiapõhjalist koostööd. Kvaliteedi tagamine on üks oluline osa ravi rahastamise lepingutest, sest ravikindlustuse poolt rahastatav peab olema lisaks kättesaadavusele ka kvaliteetne. Ühtviisi oluline on pöörata tähelepanu nii ressursi kui ka protsessi kvaliteedile.*

Rahaliste tingimuste täitmise osas on viimaste aastate jooksul ravi rahastamise lepingus tehtud muudatused viinud vastutuse lepingu rahalise mahu täitmise eest selgemalt tervishoiuteenuse osutajale võimaldades piisavat paindlikkust teenuse osutamisel. 2015. aastal ja sellele järgnevatel aastatel on haigekassa prioriteediks

- standardiseerida lepingutingimuste täitmise jälgimise põhimõtted tagamaks kõigi haigekassa lepingupartnerite ühetaoline kohtlemine;
- rakendada uute ravi rahastamise lepingu tingimuste täitmise jälgimise põhimõtteid kõigi lepingupartnerite osas;
- töötada välja terviklik partnerihaldussüsteem eesmärgiga integreerida nii lepingutingimuste jälgimine kui ka partnerisuhtlus ühtsesse keskkonda;
- tugevdada lepinguperioodi jooksul lepingute täitmise kontrolli eristades selgemalt lepingu täitmise järelevalve tegevused ja lepingupartnereid toetavad tegevused;
- arendada sihipärast regulaarset partneriga suhtlust lepingu strateegiliste eesmärkide täitmiseks eesmärgiga tagada kindlustatutele kvaliteetsete tervishoiuteenuste kättesaadavus ja nende kvaliteet;

Arendame partneritele antavat tagasiside süsteemi. Lisaks haigekassa uuenenud kodulehel edastatud regulaarsele statistikale on vajalik erinevate tagasisideformaaside ja –aruannete (sh HVA tagasiside aruanne) koondamine ühtseks tervikuks, et partneril oleks võimalik saada kogu info oma tegevuse kohta (sh võrreldes keskmiste näitajatega) ühest keskkonnast. Elektroonne

* Kvaliteetne tervishoiuteenus - tervishoiuteenus, mis vastab patsiendi vajadustele ja ootustele, erialaselt aktsepteeritud nõuetele, ühiskonna seadusandlikele ja eetilistele põhimõtetele, tagab patsiendi heaolu ja parima võimaliku tulemuse olemasolevate ressursside piires.

tagasiside partneritele on oluline, kuid see ei asenda silmast-silma kohtumisi, mis võimaldavad olulisi teemasid süvitsi arutada.

- arendame välja ühtse partnerihaldussüsteemi info koondamiseks, jälgimiseks ning osapooltele kättesaadavaks tegemiseks;
- jätkame tagasiside avaldamist tervishoiuteenuse osutajatele tegevusindikaatorite abil;
- jätkame perearstidele tagasiside andmist nii uuringu- teraapia - , tegevusfondi kasutuse kui kvaliteedisüsteemi osas;
- vahendame rahvusvahelist parimat praktikat tervishoiukvaliteedi arendamiseks, sh indikaatorite kasutamise osas;
- peame oluliseks arendada võimalusi ning pakkuda tuge tervishoiu valdkonnas tegutsevatele välistele osapooltele e-koolituste rakendamiseks.

Haigekassal on seadustest tulenev õigus ja kohustus kontrollida ravikindlustuse raha kasutamise sihipärasust, sh meie rahastatavate teenuste kvaliteeti ja põhjendatust. Haigekassa jälgib ravikindlustushüvitiste maksmise aluseks edastatud andmete esmast kvaliteeti ja lepingute täitmist regulaarselt elektroonsete standardkontrollide ja aruannete kaudu. Lisaks teeme aktiivset koostööd Terviseametiga, kes viib läbi õigusaktidest tulenevate kohustuste täitmise ning väljastatud tegevuslubade järelevalvet.

Kvaliteedialast järelevalvet teostame ka erialaspetsialistidelt tellitavate kliiniliste audititega, mis viiakse läbi Tartu Ülikooli arstiteaduskonnaga koostöös koostanud kliiniliste auditite käsiraamatu juhiste lähtuvalt. Teemad auditeerimiseks valitakse välja aasta jooksul esile kerkinud variatsioonidest ravis või sihtvalikute tulemustest.

- jälgime ja analüüsime jooksvalt lepingute täitmisel struktuurset kallinemist, et välja selgitada põhjused ning ohjata selle põhjendamatut kasvu;
- arendame lepingute jälgimise süsteemi sellisel moel, mis aitaks kaasa ühtsele arusaamisele lepinguosapoolte poolt ressursside otstarbekast kasutamisest.

c) Tervishoiusüsteemi edendamine – valikud ja võimalused

Ravikindlustussüsteemi kestliku arengu toetamiseks panustab haigekassa Eesti tervisesüsteemi edendamisesse ning toetab oma ekspertteadmiste kaudu tervishoiupoliitika kujundamist. Selleks osaleb haigekassa aktiivselt Eesti ravikvaliteedi raamistiku ja standardite loomisel ning ajakohastamisel, tervishoiusüsteemi taristu arendamises ning tervishoiupoliitika kujundamiseks loodud struktuuride töös. Peame väga oluliseks tervikliku kvaliteedisüsteemi loomist ja rakendamist Eesti tervishoius, milles osalevad aktiivselt kõik tervishoiusüsteemi osapooled.

Ühtne ravikindlustussüsteem peab võimaldama patsientidele samaväärse ravikindlustushüvitiste kättesaadavuse sõltumata elukohast. Selle põhielementideks on kokkulepitud standardid ja nende täitmise tagamine kõigi tervishoiuteenuste osutajate poolt.

Kaasaegne ja tõrgeteta toimiv infotehnoloogiline taristu on patsiendikeskse ja tõhusa

tervishoiusüsteemi eeldus ning loob oluliselt laiemad võimalused ravikindlustuse tulemuslikkuse ja kvaliteedi parandamiseks. Tervishoiusüsteemi taristu võimaldab korraldada kiiret asjaajamist ja andmevahetust kõigi tervishoiusüsteemi osaliste vahel, võimaldades õigustatud juurdepääsu terviseandmetele. Ühtlasi loob tehnilised võimalused e-rakenduste kasutamiseks tervishoiu ja riiklikus ravikindlustuses.

Peame oluliseks tervishoiusüsteemi, mis soodustab innovaativsust, parimate rahvusvaheliste kogemuste ja uute tehnoloogiate kasutamist tagades samaaegselt solidaarse ravikindlustuse paketi tõenduspõhisuse. Haigekassa osaleb selleks aktiivselt Eesti tervishoiu hea tahte kokkuleppe töögruppide tegevuses, rahvastiku tervise arengukava koostamises, tervishoiuteaduste võimekuse edendamise programmis ning muudes tervise- ja tervishoiupoliitika tegemistes.

1) Kvaliteet kui olulisim prioriteet teenuse hindamisel

Kvaliteedisüsteemi arendamine on Eesti tervishoiusüsteemi ja ravikindlustuse olulisemaid prioriteete, mille rakendamiseks võivad patsiendid, tervishoiuteenuse osutajad ja ühiskond tervikuna. Peame väga oluliseks tervikliku kvaliteedisüsteemi loomist ja rakendamist Eesti tervishoiu, mis tähtsustab nii raviprotsessi standardiseerimist kui ka ravi(protsessi) tulemuste mõõtmist ja terviklikku hindamist. Koostame alates 2014. a. kord poolaastas kokkuvõtte ravikvaliteedi alase tegevusest ja arengutest.

Kokkulepitud ravistandardid annavad tervishoiutöötajatele tõenduspõhiseid juhiseid haiguste diagnoosimise ja ravimise viiside kohta, aitavad teha valikuid eri sekkumisviiside vahel, mis mõjutavad tervist, ravikvaliteeti ning tervishoiuressursside kasutamist. Oluline on välja töötada Eesti spetsiifilisi ravijuhendeid, sest lisaks kliiniliste uuringute andmetele tuleb arvestada riigi olusid ja tervishoiukorraldust. Eesti ravijuhendi puudumise korral tuleb kliinilises praktikas aluseks võtta rahvusvaheliselt aktsepteeritud tõenduspõhised ravistandardid. Oluline on kasutada kvaliteedi hindamiseks ka tunnustatud erialaspetsialistide poolt ühtse metoodika järgi teostatud kliinilisi auditeid.

Tulenevalt kohustusest osta kvaliteetseid tervishoiuteenuseid toetab haigekassa ravijuhendite koostamist ühtse metoodika alusel („Eesti ravijuhendite koostamise käsiraamat“). Ravijuhendite teemade valik toimub TÜ arstiteaduskonna juhtimisel laiapõhjalise nõukoja poolt, selle juures peetakse eelkõige silmas nende võimalikku kasu elanike tervisele. Hinnatakse nii patsientide hulka, keda ravi standardiseerimine mõjutab ja oodatavat tulemust tervisele kui ka tervishoiutöötajate arvu, kes uut juhendit kasutama hakkab. Lisaks Eesti standardite kokkuleppimisele seatakse protsessi käigus konkreetsed indikaatorid, mida edaspidi jälgitakse regulaarselt ravistandardi rakendumise (rakenduskava) hindamiseks. Täpsem info on kättesaadav ravijuhendite kodulehelt www.ravijuhend.ee, mille arendamisega jätkuvalt tegeleme.

Samaaegse tegevusena on oluline käsitlusjuhendite väljatöötamine tervishoiu erinevate tasandite vahel patsiendi liikumise kirjeldamiseks.

Haigekassa ja Tartu Ülikooli arstiteaduskonna koostöös on loodud Ravikvaliteedi indikaatorite nõukoda, mille tegevuse eesmärgiks on töötada välja põhimõtted ja metoodika ravikvaliteeti iseloomustavate indikaatorite valikuks ning anda heakskiit tõenduspõhiste ning kohalike oludega arvestavatele indikaatoritele. Ravikvaliteedi indikaatorite nõukoda on teinud ettepaneku kirurgia, sünnitusabi, intensiivravi, neuroloogia (insuldi ravi) ja onkoloogia

erialaühendustele välja töötada vastava eriala kvaliteediindikaatorid, mida hakata kasutama riiklike mõõdikutena ravikvaliteedi hindamiseks. Mõõdikuid hakatakse rakendama raviasutustes, kus vastava eriala tervishoiuteenuseid pakutakse. Järgnevate erialade indikaatorite välja töötamine saab olema järjepidev.

Maailmapanga analüüsi põhjal on lähiajal plaanis võtta kasutusele indikaatorid, mis aitavad hinnata patsiendikäsitlust erinevate tervishoiutasandite vahel ning tagada, et patsient saab vajalikku ravi algusest lõpuni. Samuti on kvaliteediindikaatorid üheks osaks perearstisüsteemi rahastamisel.

Laiemalt ravikindlustust iseloomustavate indikaatorite süsteem võimaldab läbipaistvalt ja süsteemselt hinnata Eesti tervishoiusüsteemi ja ravikvaliteedi muutusi aja jooksul ning võrrelda Eestit teiste arenenud riikidega. Selleks on aktiivne huvi erialade esindajatel ning haigekassa peab pakkuma näiteid ja toetama rakendamist. Lahenduste leidmisel avaldame tervishoiusüsteemi makronäitajad ja rahvusvahelised võrdlused meie kodulehel hiljemalt 2018.aastal.

- osaleme elektroonsete lahenduste arendamisel, mis võimaldaks kokkulepitud indikaatorite regulaarse monitoorimise TIS vahendusel, andmete avaldamise ja analüüsi;
- arendame www.ravijuhend.ee lehe kasutatavust, kasutame e-lahendusi ravi- ja patsiendijuhendite osas;
- vahendame rahvusvahelist kogemust tõenduspõhise meditsiini põhimõtete laialdasemaks tutvustamiseks.

Kvaliteetse ravi eelduseks on tervishoiuasutuste vastavus kehtestatud nõuetele, et kõik teenuseosutajad järgiksid kehtestatud standardeid. Haigekassa jaoks on lepingulise suhte eeltingimuseks tervishoiuteenuse osutaja vastavus nõuetele, mida kinnitab järelevalvet teostav institutsioon. Oluline on ka tervishoiuteenuse osutajate asutusepõhise kvaliteedisüsteemi olemasolu.

Samuti peame oluliseks tulemuste mõõtmist optimaalse sagedusega, tulemuste analüüsi erinevate osapoolte kaasamisel ja vajalikke parendustegevusi. Kvaliteedisüsteemis kehtestatud mõõtmise regulaarsus ja tulemuste avalikustamine tagavad järjepideva parenemise või soovitud taseme säilimise. Peame vajalikuks, et partneri majandusaasta aruande tegevusaruandes käsitletaks ka ravikvaliteedi ja patsiendiohutuse tagamist.

Osaleme koostöös partneritega **pädevushindamise arendamise protsessis** ning oleme kaasatud **mittesüülise vastutuskindlustuse süsteemi arendamisse** eesmärgiga aidata registreerida ja analüüsida ravi käigus tekkivaid tüsistusi ning ravivigasid, mis on eelduseks tegevuste parendamisel.

2) Infotehnoloogiline taristu aitab lahendada paljud probleemid

Infotehnoloogiline taristu on üks osa tervishoiusüsteemist, mille eesmärk on tagada tervishoiusüsteemi eesmärkide täitmine: kaasaegne ja tõrgeteta toimiv tervishoiusüsteemi infotehnoloogiline taristu aitab tagada tervishoiusüsteemi tõhusama toimimise, tervishoiusüsteemi kvaliteedi ning arstiabi parema kättesaadavuse.

Haigekassa toetab tervishoiu infosüsteemi taristu tugevdamist ning osaleb Riigikantselei poolt

juhitavas uue e-tervise strateegia, Eesti e-Tervise Sihtasutuse (ETSA) nõukogus, arengufondi e-tervise fookusgrupis ja muudes üleriigilistes töörühmades, aitamaks kaasa tervishoiutaristu jätkusuutlikule arengule. Lisaks tagame haigekassa infosüsteemi (sh digiretsepti ja ravikindlustuse andmekogu) töökindluse ja edasise arendamise.

Eesti Haigekassa peab oluliseks kogu e-tervise infosüsteemi terviklikku arendamist, sest see võimaldab efektiivseima ressursside kasutamise juures saavutada optimaalsemaid tulemusi. Tuleb tagada kõikide seotud andmekogude vastutajate ning haldajate omavaheline toimiv koostöö, et oleks võimalik saavutada maksimaalselt efektiivne, kvaliteetne ning kättesaadav ravikindlustus.

Haigekassa jaoks olulisemad infotehnoloogilise taristu projektid on järgmised:

- digiregistratuuri käivitamine: esimeses etapid tuleb lõpuni viia digiregistratuuri saatekirjade funktsionaalsuse realiseerimine vastavalt DR juhtrühmas heakskiidetud analüüsido-kumendile;
- digiretsepti infosüsteemi järjepidev arendamine: viime lõpuni müügiloata ravimite arendusprojekti, täiendame oluliselt retseptikeskusest osapooltele väljastatavat tagasisidet (sh regulaarsed individuaalsed aruanded toimeainepõhiste retseptide osakaalu, patsientide omaosaluse jm näitajate kohta), juurutame (2016a) jooksul ravimite koostoimete hindamise teenuse nii ravimite väljakirjutamise kui realiseerimise protsessi jaoks, samuti teeme arendusi käideldavuse ja töökindluse tõstmiseks;
- töövõimetuslehe protsessi parendamine: alustame e-TVL2 projekti, mille käigus esimeses etapis analüüsime ajutise töövõimetuslehe väljakirjutamise protsessi muutmist lehe etapi-viisiliseks esitamiseks.

Haigekassa laiendab oluliselt oma andmekogudesse kogutud andmete kasutamise võimalusi tagades võimalikult ulatusliku, kuid õigustatud juurdepääsu kindlustatutele ja partnereile, tagades samas andmete maksimaalse ja seaduses ettenähtud kaitstuse.

3) Tervishoiupoliitika jätkuv areng oluline ka haigekassale

Ühtne ning selgete eesmärkide ja sihtidega tervishoiupoliitika on tervishoiusüsteemi tõrgeteta toimimise eelduseks. Haigekassa osaleb oma pädevuse ja kompetentside piires aktiivselt tervishoiupoliitika kujundamisel, et motiveerida kindlustatute tervisekäitumist ning toetada kõrgekvaliteetset arstiabi pakkuva, kindlustatu valikuvabadust arvestava, raviprotsessi terviklikkust tagava ja kestliku tervishoiusüsteemi arendamist. Peame oluliseks toetada tervishoiusüsteemi, mis soodustab ühest küljest innovaativsust ja parimate rahvusvaheliste kogemuste ning uute tehnoloogiate kasutamist ning teisest küljest tagab solidaarse ravikindlustuse paketi tõendus-põhiseuse. Teeme koostööd kõigi huvigruppide ja ametkondadega, et tugevdada tervishoiusüsteemi erinevaid komponente pakkumaks kindlustatutele parimaid teenuseid.

Hea tahte koostöökokkulepe koondab endas potentsiaali seatud eesmärkidega tõhustada ja parendada Eesti tervishoiusüsteemi.

Haigekassa osaleb esmatasandi jätkusuutlikkuse töörühma tegevustes, kus üheks prioriteediks on esmatasandi tervisekeskuste rahastamise ning toimemudeli välja töötamine. Lähtume

esmatasandi tervisekeskuste puhul osutatavate teenuste vaatest, st esmatasandi tervisekeskuse mõiste tähendab meie jaoks perearsti ja tema meeskonda ning nende poolt osutatavaid teenuseid. Oma tegevusi planeerides peame oluliseks, et kindlustatule oleks tagatud kvaliteetne abi ning integreeritud raviprotsess.

Osaleme laste vaimse tervise integreeritud teenuseosutamise mudeli väljatöötamises ning vajadusel uuendame integreeritud toimimist toetavaid rahastamise põhimõtteid.

Haigekassa toetab Sotsiaalministeeriumi poolt algatatud HVA-de võrgustumise protsessi, et

- tugevdada strateegilist ostmist;
- tagada kvaliteetsema teenuse osutamine;
- kasutada ravikindlustuse vahendeid optimaalselt.

Selleks analüüsib haigekassa 2015.aastal võrgustumise mõju HVA-le, planeerib HVA-de lepingud lähtudes võrgustumise põhimõtetest ja toetab võrgustamisega seotud õigusloome ettevalmistamist ning selgitustöö tegemist oma lepingupartneritele.

Haigekassa osaleb rahvastiku tervise arengukava (RTA) kui Eesti tervisepoliitika raamdokumendi koostamisel ja meetmete elluviimisel, et tagada EHK eesmärkide ja arengukava ülesannete kooskõla riikliku tervishoiupoliitika eesmärkide ja üldise raamistikuga. Haigekassa panustab RTA eesmärkide elluviimise eeltoodust tulenevalt eelkõige järgmistes valdkondades:

- laste tervislik areng - lastele ja noortele suunatud teenuste kaudu motiveerida terviseriske vähendavat käitumist;
- tervishoiusüsteemi areng - patsientide teadlikkust tõstvate tegevuste, ennetavate teenuste ning tervishoiuteenuste hindamise ja kvaliteeti arendavate tegevuste kaudu.

4) Rahvusvahelisest koostööst võidavad kõik

Haigekassa peab oluliseks koostööd Euroopa Liidu liikmesriikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega, samuti teiste riikidega ravikindlustuse korraldamist puudutavate kogemuste jagamiseks ning seeläbi ravikindlustuse tugevdamiseks.

Tihedamat koostööd rahvusvahelisel tasandil teeb haigekassa Maailma Terviseorganisatsiooniga ja Maailmapangaga ning on partneriteks OECD tegemistes. Euroopa kindlustuseltside ühenduse (AIM) liikmena saame kaasa rääkida Euroopa tervishoidu puudutavates küsimustes. EHK seisukohalt on oluline toetada ka Euroopa Liidus ja rahvusvaheliselt ravikindlustuse sellist korraldust, mis toetab kindlustatu vastutust tervise eest, tagab kvaliteetse ja kättesaadava arstiabi ning on rahaliselt jätkusuutlik ka keskmises ja pikemas perspektiivis.

Kahepoolne partnerlus ja koostöö teiste riikidega on olnud aastaid haigekassa välissuhtluse aluseks. Oleme püüdnud pakkuda parimat oskusteavet ravikindlustussüsteemi ülesehitamisest ja toimimise tagamisest ning kogunud ka ise parimaid praktikaid, mida kasutada.

- haigekassa lähemad koostööpartnerid on naaberriikide (Soome ja Balti riigid) vastavad organisatsioonid. Regulaarse koostöö eesmärgiks on infovahetus ravikindlustuse ja

toimivate muutuste kohta, naaberriikides asuvate kindlustatutele teenuse osutamisega seotud küsimused (k.a. terviseandmete vahetamise võimaluste analüüs) ning Euroopa Liidu patsiendi vaba liikumise direktiivi rakendamine;

- osana Eesti arengukoostöö üldistest eesmärkidest on EHK sõlminud tähtjatu koostöömemorandumi Moldova haigekassaga. Koostöömemorandumi raames on kavas jätkuvalt pakkuda Eesti Haigekassa kogemust ja tuge Moldova tervishoiusüsteemi ja ravikindlustuse arendamiseks.

d) Organisatsiooni jätkusuutlik arendamine

Peame oluliseks organisatsiooni pidevat arendamist, et tagada solidaarse ravikindlustuse hea toimivus. Eesti Haigekassa on oma tegevustes läbipaistev ja avatud ning tagab läbi teavituse inimeste teadlikkuse ja mõistmise, mida ja miks me teeme.

Oleme uuendanud tulemus- ja riskijuhtimise protsesse selliselt, et iga-aastaselt vaadatakse üle ja uuendatakse haigekassa arengukava. Arengukava on nüüdseks oluliseks aluseks haigekassa aastaste tööplaanide koostamisel. Kõik tööplaanides kajastuvad ülesanded aitavad täita organisatsiooni tegevusega seatud strateegilisi eesmärke. Riskijuhtimises oleme võtnud eesmärgiks iga-aastaselt kirjeldada kõigi protsesside jaoks olulisemad riskid ning välja töötada tegevused nende maandamiseks.

Organisatsiooni arendamisel lähtume haigekassa põhiväärtustest:

Edumeelsus – meie tegevus on suunatud pidevale ja jätkusuutlikule arenguvõimaluste loomisele tervishoiusüsteemis, mis on võimalik tänu kompetentsetele, lojaalsetele ning tulemusele pühendunud töötajatele.

Hoolivus – oleme avatud ning teeme otsuseid läbipaistvalt arvestades kindlustatute erinevaid vajadusi.

Koostöö – hoiame usaldusväärse töökeskkonna organisatsiooni sees ning suhetes partnerite ja klientidega.

Organisatsiooni arendamine kujutab endast süsteemset tervikut, kus tuleb tähelepanu pöörata nii struktuuri ülevaatusele ja töökorralduse parendamisele kui ka personalijuhtimise suundade kaasajastamisele.

Ravikindlustuse tagamisel on haigekassa jaoks kriitilise tähtsusega süsteemi rahaline kestlikkus, talitluspidevus ning infosüsteemide turvalisus, et tagada mh andmekogude ja seal sisalduvate isikuandmete kaitse.

1) Haigekassa töötajad on kompetentsed ja arengule suunatud

Personalijuhtimise põhimõtted peavad toetama haigekassa arengukava eesmärkide täitmist, need on orienteeritud koostööle ning suunatud töötaja enesearengut ja vastutuse võtmist soodustava töökeskkonna ja pikaajaliste usalduslike töösuhete loomisele ja hoidmisele. Hästi toimivate töösuhete aluseks on usaldus, selgus vastastikes ootustes ja võimalustes.

Haigekassas on rakendatud nõuded huvide konflikti kohta, mis sätestab käitumisreeglid haigekassa töötajatele, tagavad nende korrupsiooni ennetamise alase teadlikkuse ning aitavad vältida töötajate tööülesannete täitmist huvide konflikti tingimustes. Nimetatud reeglitega on ühinenud ka Eesti Haigekassa nõukogu liikmed. Deklaratsioon hoiab ja nendes esitatud andmete õigsust kontrollib perioodil 2015. - 2017.a audiitorfirma AS PricewaterhouseCoopers Advisors.

Personalijuhtimises peame oluliseks paindlikke töösuhteid, mis võimaldavad töötajate töö- ja pereelu parimal moel ühendada, tagada positiivne, avatud, vastastikusel austusel põhinev juhtimine ja tööõhkkond.

Palgasüsteem ja väärtuspakett peavad olema töötajatele arusaadavad, sisemiselt õiglased ja väliselt konkurentsivõimelised. Õiglasele ja põhjendatud palgasüsteemile loob aluse ametikohtade hindamine, mis tagab nende organisatsioonisisese võrreldavuse (sisemise õiglu- se). Hindamine on ühtlasi aluseks organisatsioonide vahelise võrdluse teostamisel (väline konkurentsitas). Kõigi ametikohtade hindamine on haigekassas läbi viidud, regulaarne hindamine toimub edaspidi iga kolme aasta järel. Peale struktuurireformi läbiviimist, viime läbi uue ameti- kohtade hindamise.

Töötajate pädevuse e. kompetentside arendamist ja hoidmist peame haigekassas oluliseks. Lähtume eeldusest, et tööga hakkama saamine ja tööga rahulolu on kõige suurem siis, kui töötaja pädevused vastavad tema tööülesannetele. Oleme alustanud uue pädevushindamise mudeli väljatöötamist, mis saab üheks osaks koolitustegevuse juhtimisest haigekassas ning piloothindamine toimub 2016 I kvartali jooksul arendusvestluste käigus.

Arendusvestlused on Eesti Haigekassas juhtimise üks elementidest, mis võimaldab ko- guda ning süstematiseerida töötajatelt tulevat teavet nende hinnangutest/ootustest oma tööle, töökeskkonnale, arengule ja anda neile tagasisidet organisatsiooni poolt. Töötajatelt arendusvestluste käigus saadud, organisatsiooni arendamise seisukohalt olulised ettepane- kud koondame kogu organisatsiooni hõlmavaks raportiks, mis on sisendiks edasiste arendus- tegevusteks. Selgunud koolitusvajadus on üheks lähtealuseks koolitusstrateegia ja -plaani koostamisel.

Koolitusstrateegia on haigekassas üheks personali arendamist suunavaks dokumendiks, mis lähtub organisatsiooni arengusuundadest. Nelja-aastane koolitusstrateegia vaadatakse üle kord aastas analoogselt haigekassa arengukavaga. Koolitusstrateegiast lähtub haige- kassa aastane koolitusplaan, mille elluviimisel tagame parima ravikindlustuse tagamiseks vajamineva pädevuse ja töötajatele asjakohased erialased koolitused. Toimiv arendus- ja koolitussüsteem loob võimalused ja toetab töötajate pidevat arengut kooskõlas haigekassa arenguvisioniga.

2) Talitluspidevus ja vastavuse hindamine aitavad hoida turvatunnet

Haigekassa töökorralduses lähtume eelkõige vajadusest tagada ravikindlustuse tulemuslik- kus ja hüvitiste võimaldamine kindlustatutele. Selle eesmärgi saavutamiseks peab haigekas- sa mh tagama tulemusliku riskianalüüsi ja süsteemi töö ka tavapärasest erinevates olukorda- des (riskide hindamine ja talitluspidevuse juhtimine), hindama regulaarselt EHK töökorralduse vastavust välistele ja sisemistele normidele ja standarditele (välis- ja siseaudit) ning piisava

regulaarsusega korraldama kõigi peamiste tegevusvaldkondade põhjaliku sõltumatu sügava analüüsi. Haigekassa teenused kindlustatule ja partnerile peavad olema üles ehitatud lähedes tõrketaluvuse põhimõtetest. Asutus on kohanemisvõimeline muutuv keskkonnas ning toetatud juhatuse poolt.

Eesti Haigekassa põhiprotsesside jätkusuutlikkuse ja tõrketaluvuse tagab ajakohane talitluspidevusplaan ning selle osade pidev testimine. Talitluspidevuse protsessi haldamisel rakendame tervikliku lähenemist. Talitluspidevuse planeerimisel arvestatakse haigekassa põhiprotsessi etappe ohustavaid riske. Talitluspidevus peab tagama ravikindlustushüvitiste võimaldamise ka eriolukordades (hädaolukorras seaduse mõistes). Talitluspidevuse tagamiseks valmistatakse ette raamistik ja vajalikud tegevuskavad.

- tagame talitluspidevuse arendamist mõlemates suundades (sisemine talitluspidevus ja talitluspidevus hädaolukorras);
- vähemalt kord aastas vaatame üle talitluspidevusplaani ning täiendame selle sisu lähtudes aset leidnud muudatustest ja asjakohasest riskianalüüsist;
- korraldame talitluspidevusplaani erinevate osade testimist ning hädaolukordade läbitöötamist;

Peame oluliseks põhiprotsessi etappide riskide juhtimist, et tagada haigekassa kui organisatsiooni suutlikkus seatud eesmärgi täita.

- kord aastas teostame üleorganisatsioonilist riskianalüüsi ning anname riskidele ka rahalise hinnangu.

Sise- ja väliskliendid (kindlustatud) usaldavad haigekassat ja teavad, et töödeldavad andmed on kaitstud nõutud tasemel ning vajadusel saab operatiivselt teada, kes andmeid töötles. Selle hoidmiseks:

- arendame pidevalt intsidentide tuvastamise ja süsteemide jälgimise keskkonda, kasutades kulutõhusaid vahendeid ning lähtudes riigis tunnustatud standarditest ja parimatest praktikatest;
- hindame regulaarselt infoturbe halduse protsessi tulemuslikkust ning tõhusust, kasutades välisauditite võimalusi ning arvestame tegevuse planeerimisel tehtud ettepanekutega.

Talitluspidevuse ja infoturbe valdkonna kvaliteedi parandamiseks on väga oluline planeerida ja kombineerida välis- ja siseauditi võimalusi.

- planeerime eri teemadel välisauditeid kolmeaastasest perspektiivist, lähtudes organisatsiooni eesmärkide täitmist ohustavatest olulistest riskidest;
- haigekassa protsesside muutmisel ja oluliste projektide elluviimisel kasutame sõltumatu audiitori ja välise hindamise võimalusi.

Haigekassa juhatus tagab siseauditi tegevusplaanile antava arvamuse seotuse arengukava prioriteetidega ja haigekassa põhieesmärkide saavutamise.

3) Haigekassa finantstugevus on eeldus ravikindlustuse jätkusuutlikkusele

Eesti Haigekassa peab olema kompetentsikeskus tervishoiu lühi-, keskpika- kui pikaajalise finantsplaneerimise ja -analüüsi valdkonnas. Meie finantstugevus seisneb piisavates reservides, selges rahastuses ning kompetentsuses.

EHK peab solidaarse ravikindlustussüsteemi jätkusuutlikkuse tagamiseks olema piisavalt finantseeritud lühi-, keskpikas- kui pikaajalises perspektiivis. Eesmärgiks on tagada ravikindlustuskulude stabiilne rahastamine ning teenuse püsiv kvaliteet ja kättesaadavus ka eelarve tulude oodatust madalama kasvu (majanduslangus, elanikkonna vananemine) tingimustes.

Nelja eelseisvat aastat hõlmava eelarvestrateegia eesmärgiks on tagada arengukavas sätestatud eesmärkide saavutamine planeerides selleks vajalike tegevuste finantseerimise. Eelarvestrateegia seostab iga-aastase haigekassa eelarve koostamise pikemaajaliste sihtidega ning võtab arvesse ka haigekassa arengukavas seatud eesmärke.

- ravikindlustussüsteemi jätkusuutlikkuse tagamiseks tuleb hinnata EHK kohustusi ning sotsiaalmaksu ravikindlustusosa ja teisi tuluallikaid ka pikas perspektiivis ning analüüsida haigekassa tulude suurendamise ja tervishoiusüsteemi täiendavate vahendite kaasamise võimalusi ja esitada võimalikud lahendused nõukogule aruteluks 2016. a.;
- vajalik on tulude ja kohustuste baasil välja arvestada vajalike reservide tasemed. Reservarade planeerimisel tuleb lisaks seadusest tulenevate miinimummääradele lähtuda riskianalüüsist;
- 4 aasta tervishoiuteenuste arengu prognoosi arvestav iga-aastane nõudluse maakondlik hindamine tagab kindlustatutele ravikindlustuse seaduse kohaselt ravi piirkondliku võrdse kättesaadavuse;
- analüüsime võimalusi rakendada DRG põhiseis eriarstiabi teenuste eelarvestamist.

Olulisel kohal finantstugevuse tagamiseks on pikaajaline planeerimine, mis hindab tulude ja kohustuste trendi ning võtab arvesse erinevaid arengustsenaariume meditsiinis, majanduses, rahvastikus.

- kasutades projektis „Ravikindlustuse jätkusuutlikkuse prognoos“ valminud pikaajalise ravikindlustuse rahastamise planeerimise mudelit, hindame igal aastal erinevate meetmete ja trendide mõju ravikindlustuse tulude ja kulude pikaajalisele tasakaalule;
- haigekassa pikaajalise finantstugevuse määravad kindlustatute oodatava eluea tõus, tervishoiu tehnoloogiline areng ning eelkõige nõudlus raviteenuste, ravimite ja meditsiiniseadmete järele. Haigekassa finantstugevuse ja pakutavate teenuste kvaliteedi tagamise põhiülesandeks on seega teenuste kvaliteedi ja tõhususe, teenuste kättesaadavuse tagamine, esmatasandi oskuslik rakendamine ja ka erinevate arstiabi tasandite koostöö parandamine;
- analüüsime võimalusi rakendada parimat praktikat tulevikukohustuste hindamiseks;
- keskpika strateegia põhieesmärgiks on tagada riikliku solidaarse ravikindlustuse terviklik ja tasakaalukas areng, suurendada eelarveprotsessi stabiilsust ning tagada haigekassa vahendite sihipärasem ja efektiivsem kasutamine.

4) Haigekassa töökorraldus aitab kaasa protsesside ladusamale kulgemisele

Organisatsiooni eesmärkide täitmiseks on oluline lihtsustada info liikumist ja töö koordineerimist. Struktuur peab olema üles ehitatud selliselt, mis võimaldaks kiirendada tööprotsesse tagades samas kvaliteetse tulemuse. Protsess ise on aga väärtust lisavate tegevuste kogum, seega haigekassa kui organisatsiooni ülesandeks on luua või lisada väärtust oma klientidele ja partneritele. Organisatsiooni kujundamise kaudu soovime mõjutada ka organisatsiooni tulemuslikkust.

Eesti Haigekassas on loodud kvaliteedijuhtimissüsteem, mis hõlmab endas nii organisatsiooni struktuuri, protsesse ja ressursse, mis on vajalikud kvaliteedijuhtimise teostamiseks. Kvaliteedisüsteemina on loodud ühtne juhtimis-, kontrolli ja järelevalvesüsteem, mis aitab vältida liigseid kulutusi ja kokku hoida ressursse. Haigekassa jätkab kvaliteedijuhtimise rahvusvahelise standardi ISO 9001:2008 rakendamist ka edaspidi.

Kvaliteedi tagamise väliseks tulemuseks on klientide ja koostööpartnerite usaldus. Sisemiseks tulemuseks kvaliteedi tagamisel on juhatuse veendumus, et organisatsioonis jälgitakse pidevalt kliendi vajadusi ja et organisatsiooni struktuur on valmis neid vajadusi täitma vastustundlikult ja optimaalsete kuludega.

- haigekassa strateegia koostamisel ja eesmärkide seadmisel peame oluliseks tasakaalustatult läheneda nii meie klientidele ja partneritele, organisatsiooni töötajatele kui ka ühiskonna huvidele tervikuna;
- juhindume väärtuspõhisest mõtlemisest, mida toetab kulupõhine lähenemine. Leiame, et selline lähenemine kvaliteedijuhtimisele peaks pikaajalises perspektiivis andma parimaid tulemusi kõigile osapooltele.

Efektiivne töökorraldus toetab eesmärkide saavutamist ning mõjutab organisatsiooni toimimise edukust. Koostöös AS PricewaterhouseCoopers viisime läbi struktuuri analüüsi, selgitamaks välja optimaalne struktuur haigekassale püstitatud eesmärkide elluviimiseks, protsesside kiirendamiseks ja paremaks infojuhtimiseks. Audiitorfirma poolt valminud analüüs andis ülevaate haigekassa struktuuri otstarbekusest, töötajate tööülesannete ja formaliseeritud dokumentide vastavusest. Lähtudes analüüsi tulemustest alustame haigekassa struktuuri reformimist.

Haigekassa osakondade vaheline tööjaotus ja vastutus määratakse kindlaks tööprotsesside kaardistamise käigus, sooviga suurendada tegevuste arusaadavust ja läbipaistvust. Protsessid on kindla alguse ja lõpuga tegevused, mis on omavahel seotud lähtuvalt haigekassa tegevuse loogikast. Protsessi toimimisloogikast selgub, kes, mida, millal ja kuidas teeb, et saavutada soovitud tulemus.

- vaatame üle ja kaardistame põhiprotsessi etappides osakondade tegevused, vastutused, sujuva ja vastutusega kaetud tööprotsesside tagamiseks täpsustame osakondade vahelisi juhtimisliine, vajadusel kaalume maatriksjuhtimise arendamist.

Tööprotsesside mõistmine ja haldamine on organisatsioonile oluline võimalus jätkuvalt protsesse parendada, tagades sisemise usaldusväarsuse organisatsioonis ja välise usaldusväarsuse klientidele ja teistele huvipooltele:

- parendame tööprotsesse, et saavutada kõrgh tasemel protsessiteostus, tagades organisatsiooni poolt tehtud otsuste põhinemise faktilisele ja usaldusväärsele informatsioonile, mis on seotud saavutatud ja planeeritud tulemustega, protsesside ja süsteemide suutlikkusega, poolte vajaduste, ootustega;
- seoses struktuurireformiga alustame protsesside ülevaatusega, hindame olemasolevaid protsesse, nende toimimist. Vaatame üle ja kaasajastame kõik haigekassa tööprotsessid ja lihtsustame nende dokumenteerimist.

Strateegiakaart

